

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Noordendijk 250
Postbus 550
3300 AN Dordrecht
T [078] 770 85 85
F [078] 770 85 84
E algemeen@ozhz.nl
www.ozhz.nl
KvK-nummer: 51291010

Rapport

Dossier Externe Veiligheid
Opsteller de heer C.A.E. Tromp
Onderwerp Beleidsvisie Externe Veiligheid, Basisdocument

Zaaknummer 0094197

Kenmerk 2015013127 / CHK

Datum 11 mei 2015

Beleidsvisie Externe Veiligheid Gemeenten Hoeksche Waard Deel 2: Basisdocument

Opdrachtgever Gemeenten Hoeksche Waard (gemeenten: Binnenmaas, Cromstrijen, Korendijk, Oud-Beijerland, Strijen)
Contactpersoon de heer P. de Bakker

Opdrachtnemer Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
Contactpersoon de heer C.A.E. Tromp

Inhoud

1.	Inleiding	1
1.1	Werkwijze	1
2.	Beleid en wetgeving	2
2.1	Inleiding	2
2.2	Rijk	2
2.3	Veiligheidsregio (VR)/EV protocol	9
2.4	Toekomstige ontwikkelingen	10
2.5	Gemeenten Hoeksche Waard	12
3	De nulsituatie.....	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Normering.....	13
3.2.1	Plaatsgebonden risico (PR).....	13
3.2.2	Groepsrisico (GR)	14
3.2.3	Coördinatie taken	14
3.3	Risicovolle bedrijven.....	14
3.4	Vervoer gevaarlijke stoffen	15
3.4.1	Buisleidingtransport	16
4	Externe veiligheid en ruimtelijke ordening	17
4.1	Inleiding	17
4.2	Vigerende bestemmingsplannen	17
4.3	Ruimtelijke plannen	18
4.4	Match van beleidsvisie en vigerende situatie	19
4.5	De verankering van externe veiligheid in het bestemmingsplan.....	19
4.6	Conclusie.....	20
5	De rol van risicocommunicatie.....	21
5.1	Inleiding	21
5.3	Uitgangspunten aanpak risicocommunicatie	22
5.4	Risicocommunicatie en de beleidsvisie externe veiligheid	23
6	Van beleid naar uitvoering.....	24
6.1	Integrale aanpak.....	24
6.1.1	De veiligheidsketen	24
6.1.2	Instrumenten	25
6.2	Borging EV	26
6.2.1	Inleiding	26
6.2.2	Vaststellen externe veiligheidsbeleid	26
6.2.3	Borging in werkprocessen	26
6.2.4	Borging van maatregelen	27
6.2.5	Aanpassen handhavingsregimes (RO, Bouw en Brandweer)	27
6.2.6	Actualiteit aanvalsplannen en bereikbaarheidskaart	28
6.2.7	Evalueren en aanpassen uitvoeringsprogramma	28
6.3	Overzicht actiepunten.....	28
7	Referenties.....	29

Bijlage

Bijlage 1: Begrippenlijst externe veiligheid (Bevi)

Bijlage 2: Samenstelling werkgroep

Bijlage 3: Juridisch kader

Bijlage 4: Risicokaart gemeenten Hoeksche Waard

Bijlage 5: Lijst van risicovolle bedrijven

Bijlage 6: Overzicht projecten

1. Inleiding

Externe veiligheid is een onderwerp, waarbij meerdere beleidsterreinen betrokken zijn. Vanuit de wetgeving is een integrale afweging van disciplines zoals milieu, ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, communicatie en de brandweer, zelfs verplicht voordat het college een besluit neemt over ruimtelijke plannen en bedrijfsactiviteiten.

Om voor onze gemeente en haar bestuurders het overzicht te behouden en de rol en positie te kunnen bepalen, dient een integraal document, bestaande uit een visie-, een basis- en een werkdocument, te worden ontwikkeld. Het totaal is de Beleidsvisie Externe Veiligheid.

In dit basisdocument worden kader van gemeentebestuur, de nulsituatie EV en de gewenste situatie EV op basis van gebiedsgericht beleid behandeld. Hierin wordt duidelijk wat de ambities uit het visiedocument in de praktijk betekenen en welke aandachtspunten hieruit volgen. Acties die nog uitgevoerd moeten worden om de gewenste doelstellingen te behalen komen aan bod in een werkdocument. Het gaat hierbij om eenmalige acties, die erop gericht zijn om dit nieuwe beleid te implementeren. Acties die permanent deel uitmaken van het gemeentelijk takenpakket, dat van de Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid (hierna OZHZ) en/of de Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid (hierna VRZH) waarvan de uitvoering frequent aan de orde is, zijn hierbij niet inbegrepen.

1.1 Werkwijze

De drie samenstellende delen van deze beleidsvisie zijn in nauwe samenwerking tot stand gekomen tussen onze medewerkers, medewerkers van andere gemeenten uit de subregio Hoeksche Waard en vertegenwoordigers van OZHZ. Een lijst van de leden van de werkgroep is opgenomen in bijlage 2. Voorafgaand aan het opstellen van de beleidsvisie is er een startbijeenkomst geweest om een beeld te vormen van de ambities en de uitgangssituatie in onze gemeente. In de daarop volgende bijeenkomsten zijn concept documenten voorgelegd aan de werkgroep. Het resultaat van deze besprekingen is gebruikt, om te komen tot een beleidsvisie die is toegesneden op de situatie in onze gemeente.

1.2 Leeswijzer

De beleidsvisie Externe veiligheid is vooral een gemeentelijk instrument waaruit voor de gemeente verplichtingen en acties volgen.

In de eerste plaats wordt het relevante externe veiligheidsbeleid en -wetgeving in kaart gebracht, met een doorkijk naar het beleid dat in de 'pijplijn' zit (hoofdstuk 2). Op grond hiervan wordt de objectieve nulsituatie in de gemeente beoordeeld (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 wordt de relatie tussen externe veiligheid en de ruimtelijke ordening besproken. Daarbij wordt aandacht besteed aan de ruimtelijke plannen van de gemeenten en de verankering van externe veiligheid in het bestemmingsplan.

Gezien het belang van goede communicatie over risico's naar de burgers, is er ook een hoofdstuk aan risicocommunicatie gewijd (hoofdstuk 5). Hierin komt ook de perceptie van externe veiligheid onder de inwoners van onze gemeente aan bod.

Met het bovenstaande is de inventarisatie van de relevante zaken voor externe veiligheid afgerond. In hoofdstuk 6 wordt een overzicht gegeven van de acties uit de voorgaande hoofdstukken, waarbij is aangegeven of het knel- of aandachtspunten betreffen. Knelpunten zijn situaties waarbij wettelijke normen worden overschreden of anderszins zeer ongewenst zijn, terwijl aandachtspunten ontstaan door het hebben van een incompleet beeld van de risicosituatie (lacunes in de kennis, toekomstige wetgeving, conflicten met de gemeentelijke ambities, et cetera).

2. Beleid en wetgeving

2.1 Inleiding

Voor het in kaart brengen van het vigerende beleidskader is gebruik gemaakt van de indeling in Rijk, provincie Zuid-Holland en de gemeenten van de Hoeksche Waard. Hiermee wordt systematisch inzichtelijk welke beleidsinstrumenten er voor welke overheid beschikbaar zijn om externe veiligheid vorm te geven.

Uitdrukkelijk moet worden vermeld dat de opsomming van de hier besproken wetgeving niet limitatief is. Voor meer juridische informatie wordt verwezen naar bijlage 3.

2.2 Rijk

Brzo

Het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo'99) is van toepassing op complexe bedrijven waar zeer grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen worden geproduceerd, verwerkt en/of opgeslagen.

Het betreft circa 380 bedrijven in Nederland. Er is een onderscheid tussen de zwaarste categorie Brzo-bedrijven (VR-plichtig) en lichtere bedrijven (PBZO bedrijven). In de meeste situaties was de provincie bevoegd gezag (en soms het Rijk), maar deze zijn in 2011 in veel gevallen overgedragen aan de gemeenten. Het bevoegde gezag is het loket voor het bedrijf en voor de andere betrokken overheden (Arbeidsinspectie, Veiligheidsregio) en coördineert de gezamenlijke beoordeling van het veiligheidsrapport. In veel gevallen voert OZHZ zowel namens de gemeente en de provincie deze taken uit. Risicocontouren worden in de meeste gevallen berekend (VR, QRA bij PBZO bedrijven).

Risicovolle bedrijven

Het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi) is op 27 oktober 2004 in werking getreden. Hierin zijn de waarden voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico wettelijk verankerd en is er een directe relatie gelegd met de Wet Milieubeheer (Wm) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Bevi borgt dat het bevoegd gezag, in de meeste gevallen de gemeente, alleen een omgevingsvergunning kan verlenen als voldaan is aan de grens- en richtwaarden ten aanzien van plaatsgebonden risicocontouren. Ditzelfde geldt ook voor het opstellen en besluiten van een bestemmingsplan. Bouwplannen worden op grond van de WABO getoetst aan het geldende bestemmingsplan.

De externe veiligheidssituatie rondom risicovolle inrichtingen wordt zichtbaar aan de hand van een kaart met risicocontouren. Gemeenten moeten de gegevens van de daartoe aangewezen bedrijven invoeren in het "Register Risicosituatie Gevaarlijke Stoffen (RRGS, ofwel Risicoregister).

De gegevensbronnen worden weergegeven op de provinciale risicokaart (PRK) zie:

www.risicokaart.nl. Een afdruk van de PRK wordt voor onze gemeente/subregio opgenomen in bijlage 4. OZHZ controleert periodiek of alle risicovolle bedrijven juist en compleet in het RRGS¹ en dus op de PRK staan vermeld. Het actueel houden van het RRGS moet worden geborgd door het opstellen en implementeren van een werkproces.

Actie 1:

Opstellen werkproces check actualiteit RRGS en professionele risicokaart.

¹ Dit wordt vooralsnog gefinancierd uit het programma externe veiligheid wat eind 2014 afloopt. Naar verwachting zijn ook in de periode 2015-2018 middelen beschikbaar om het rrgs bij te houden (Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018).

Daarnaast is door OZHZ voor elke gemeente een signaleringskaart gemaakt. Dit betreft een kaart(beeld) specifiek voor de betreffende gemeente met daarop alle risicobronnen (behalve risicovolle bedrijven (Bevi) tevens transportassen waarover structureel vervoer van gevaarlijke stoffen gaat (Bevt) alsmede buisleidingen waarmee gevaarlijke stoffen worden getransporteerd (Bevb)). Behalve de risicobronnen zijn ook de afstanden opgenomen, die volgen uit Wet- en regelgeving en waaraan, ten aanzien van (beperkt) kwetsbare objecten aan moet worden voldaan. Het actueel houden van deze signaleringskaart moet worden geborgd door het opstellen en implementeren van een werkproces.

Actie 2:

Opstellen werkproces check actualiteit signaleringskaart.

Naast de risicovolle bedrijven behoren tevens de (beperkt) kwetsbare objecten op de risicokaart te staan. Hierin is veelal een achterstand omdat hieraan weinig prioriteit gegeven werd. Om de situatie objectief te beschrijven is de registratie essentieel. Deze objecten moet de gemeente invoeren in het "Informatie Systeem Overige Ramptypen (ISOR) opdat ze eveneens op de PRK verschijnen. Het actueel houden van het ISOR moet worden geborgd door het opstellen en implementeren van een werkproces.

Actie 3:

Opstellen werkproces check actualiteit ISOR

De belangrijkste risicovolle inrichtingen zoals LPG-tankstation, opslagen van gevaarlijke stoffen en ammoniakkoelinstallaties en grotere propaantanks (>13m³) worden gereguleerd door het Bevi/Revi. Maar ook bedrijven die op een andere wijze risicovol kunnen zijn (opslag vuurwerk, zwembaden, kleinere propaantanks, et cetera.). Ook in de Hoekse Waard bevinden zich veel van de deze inrichtingen.

LPG

De regio Zuid-Holland Zuid telt circa 50 LPG-tankstations. Ondanks de saneringsoperaties die in de afgelopen jaren zijn uitgevoerd, liggen in onze regio nog vrij veel LPG-tankstations in of nabij een woonwijk. Beleidsmatig is dit een belangrijk onderwerp.

Het Bevi (2004) bepaalt onder meer dat er geen kwetsbare objecten binnen de 10⁻⁶/jaar contour van het PR (plaatsgebonden risico) mogen liggen. In de regeling (Revi) staan de te hanteren afstanden tot (geprojecteerde) kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Bij een jaarlijkse doorzet tot 1.000 m³/jaar, geldt vanaf het vulpunt een afstand van 45 meter. Is de doorzet hoger dan moet een afstand van 110 meter worden aangehouden. Daarnaast gelden er vaste afstanden ten aanzien het (ondergrondse of bovengrondse) reservoir en afleverzuilen (zie Revi).

Het bleek dat in het Bevi te ruime afstandseisen waren opgenomen en dat er als gevolg daarvan ernstige knelpunten ontstonden. Daartoe is in het "Convenant LPG-autogas" (2005) afgesproken dat de LPG-sector de resterende knelpunten op het gebied van externe veiligheid voor 1 juli 2010 oplost.

Dit is gebeurd door ondermeer door het toepassen van een verbeterde vulslang op LPG-tankwagens en het aanbrengen van een brandwerende coating op LPG-tankwagens)^{2 3}.

Daarop heeft het Ministerie in 2007 het Revi aangepast en konden voor bestaande LPG-tankstations kleinere afstanden tussen vulpunt en kwetsbare objecten worden gehanteerd gebaseerd op de LPG-doorzet/jaar (~lossingen LPG/jaar):

- < 500 m³/jaar: 25 meter.
- 500 en 1.000 m³/jaar: 35 meter.
- ≥ 1.000 m³/jaar: 40 meter.

Deze afstanden zouden, samen met enkele andere aanpassingen, (nader) worden vastgelegd in het Besluit LPG tankstations dat op 21 mei 2012 naar de Tweede Kamer is gestuurd. Staatssecretaris Mansveld van Infrastructuur en Milieu (I&M) heeft echter op 14 februari 2013 het ontwerp Besluit LPG-tankstations milieubeheer ingetrokken omdat het besluit in strijd bleek te zijn met Europese Wet- en regelgeving.

Vooruitlopend op het Besluit LPG tankstations had de Minister van I&M aangegeven, ter voorkoming van onnodige saneringen, dat door de toegepaste branche maatregelen al op deze conceptregels kon worden geanticipeerd.

Nu kan door het intrekken van dit conceptbesluit in een aantal (kritische) situaties een juridisch probleem ontstaan. Wanneer de staatssecretaris met een oplossing komt is nog steeds niet duidelijk.

Opslag van gevaarlijke stoffen (PGS-15)

In veel bedrijven worden gevaarlijke stoffen (brandbaar, oxiderend, reprotoxisch, carcinogeen, mutageen,

et cetera) gebruik of opgeslagen. Bij hoeveelheden groter dan 10 ton worden in het Bevi en Revi eisen gesteld waaraan moet worden voldaan. Daarnaast is de richtlijn PGS-15 van toepassing.

Deze richtlijn en de daaraan gekoppelde eisen worden opgenomen in de (milieu)vergunning van het bedrijf. Afhankelijk van de gevaareigenschappen van de stof(fen) en/of de hoeveelheden die worden opgeslagen in een opslagvoorziening zijn er voorschriften voor onder andere de kwaliteit van vloeren, brandpreventie, ventilatie, productopvang, veiligheidsignalering en noodprocedures.

Voor opslagvoorzieningen groter dan 10.000 kilogram zijn veelal vergaande voorzieningen noodzakelijk met betrekking tot brandbestrijding, de opvang van bluswater en organisatorische maatregelen. De PGS-15 richtlijn biedt een goed vertrekpunt voor de te stellen regels⁴.

Ammoniakoelinstallaties

Het Bevi is van toepassing op ammoniakoelinstallaties met een totale inhoud van meer dan 1.500 kilogram ammoniak. Deze ondergrens was voorheen 400 kilogram. Het Bevi sluit nu aan op de bovengrens voor ammoniakoelinstallaties van het Activiteitenbesluit.

De meeste ammoniak koelinstallaties zijn categoriaal, waarvoor de standaard risicoafstanden uit het REVI kunnen worden toegepast. Alleen grotere koelinstallaties met meer dan 10 ton ammoniak zijn 'niet-categoriaal'.

Daarvoor moet in deze gevallen worden gerekend (QRA). Maar de afstanden uit de tabellen geven steeds de geldende minimumafstand aan bij de betreffende temperatuur en uitvoeringsopstelling.

² Door het toepassen van een verbeterde losslang en het aanbrengen van een hittewerende bekleding op een LPG-tankwagen neemt de kans op het uitbreken van een warme BLEVE namelijk significant af, worden LPG-tankstations veiliger en kunnen kleinere veiligheidsafstanden tot kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten worden aangehouden.

³ In het Convenant LPG-autogas uit 2005 is afgesproken dat de LPG-branche de reslerende knelpunten op het gebied van externe veiligheid voor 1 juli 2010 oplost.

⁴ De PGS-15 richtlijn is recentelijk aangepast waardoor niet alle inrichtingen die voorheen met de richtlijn te maken hadden daar ook nu nog onder vallen.

Propaan- /acetyleentanks (groter dan 13m³).

Propaantanks met een inhoud van meer dan 13 m³ per tank vallen onder de werkingssfeer van het Bevi.

Deze tanks zijn aangewezen als een "niet-categoriale inrichting", en dat betekent daarmee dat voor deze tanks een kwantitatieve rekenanalyse (QRA) uitgevoerd dient te worden.

Opmerking: Hetzelfde geldt overigens ook voor acetyleentanks met een volume van meer dan 13 m³ acetyleen

In veel gevallen (b)lijkt een adequate QRA voor deze grote propaantanks (>13m³) niet beschikbaar.

Overige Bevi-inrichtingen:

Via Revi II zijn enkele nieuwe categorieën van inrichtingen aangewezen waarvan het plaatsgebonden risico hoger kan zijn dan 10⁻⁶ per jaar. Het gaat om onder andere de volgende inrichtingen die onder het Bevi gebracht worden en waar met behulp van een QRA (kwantitatieve risicoanalyse) aangetoond moet worden of aan de 10⁻⁶ contour voldaan wordt.

- Inrichtingen bestemd voor het vervoer voor gevaarlijke stoffen waarbij de hoeveelheden boven de drempelwaarden van het Brzo uitkomen.
- Spoorwegemplacements.
- Inrichtingen waar meer dan 150 m³ ontvlambare of zeer licht ontvlambare vloeistoffen in een bovengronds tank aanwezig is.
- Inrichtingen waar een giftige of zeer giftige stof in een insluitsysteem met een inhoud van meer dan 1.000 liter aanwezig is.
- Inrichtingen waar in enige opslagvoorziening een vergiftige of zeer vergiftige stof in gasflessen aanwezig is en waarbij de totale waterinhoud van de gasflessen met vergiftige of zeer vergiftige inhoud in die opslagvoorziening meer bedraagt dan 1.500 liter.
- Inrichtingen waar aardgasdruk gereduceerd wordt of aardgashoeveelheid gemeten wordt, voor zover de gastoevoerleiding een grotere diameter heeft dan 20 inch.

Activiteitenbesluit

Sinds de laatste wijziging van het Bevi, vallen lang niet meer alle PGS-15 opslagbedrijven onder de werking van het BEVI (wanneer er meer dan 10 ton gevaarlijke stoffen in emballage in een opslagcompartiment aanwezig is).

Daarnaast is op 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim; ofwel Activiteitenbesluit) in werking getreden. Dit besluit vervangt de meeste besluiten (8.40 en 8.44 Amvb's) voor bedrijven, uitgezonderd het Besluit LPG-tankstations milieubeheer. Met het Activiteitenbesluit is tevens het aantal bedrijfstypen dat onder algemene regels valt aanzienlijk uitgebreid. Het besluit en de bijbehorende regeling stellen regels voor circa 80-90% van de bedrijven in Nederland, onder meer ten aanzien van aan te houden afstanden tot externe objecten. Externe veiligheidsafstanden gelden voor een beperkt aantal bedrijven of locaties: opslag van meer dan 2.500 kg/liter gevaarlijke stoffen in één opslagvoorziening en gebruik van een bovengrondse propaantank (ook door particulieren). Afstanden variëren van enkele meters tot meestal 20 meter en in een enkel geval 50 meter. Bij het nemen van ruimtelijke besluiten moet men zich realiseren dat bedrijven die onder het Activiteitenbesluit vallen zich overal kunnen vestigen, tenzij het bestemmingsplan dit expliciet uitsluit.

Vuurwerkbesluit

Het vuurwerkbesluit geeft een definitie van consumenten- en professioneel vuurwerk. Het besluit bepaalt ook de veiligheidsafstanden die tussen vuurwerkbedrijven en de bebouwde omgeving moeten worden aangehouden. Daarnaast beschrijft het de eisen die gesteld worden aan de opslag van vuurwerk. In 2012 is het vuurwerkbesluit herzien. Afhankelijk van de aard en omvang van de opslag kan een dergelijke opslag onder het Bevi vallen.

Transport van gevaarlijke stoffen (Bevt, Basisnet)

Het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is op dit moment gebaseerd op de Nota en de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (verder: cRNVGS). De Circulaire is een concrete vertaling van de Nota. In de circulaire wordt de risicobenadering uitgewerkt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, vaarwegen en spoor⁵.

In de circulaire wordt zoveel mogelijk aangesloten bij het Bevi. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de uitwerking van de normen voor het plaatsgebonden risico en hoe een verhoogd groepsrisico verantwoord moet worden.

De risico's vormen input voor besluitvorming zoals vervoersbesluiten (zoals de aanleg van een nieuwe weg) en omgevingsbesluiten (zoals het vaststellen van een bestemmingsplan).

Eind 2014 vervalt de cRNVGS en treedt ter vervanging hiervan het Besluit externe veiligheid transport (Bevt) in werking evenals een wijziging hiertoe van de Wet en Regeling vervoer gevaarlijke stoffen en een wijziging van het Besluit en de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro/Rarro). Hiermee krijgt eveneens het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen een wettelijke verankering.

Ruimtelijke ontwikkelingen die zijn gelegen binnen de invloedssfeer van een transportader (spoor, weg of water) moeten worden beoordeeld op hun risico's (groepsrisico en persoonsgebonden risico). In het Basisnet ligt vastgelegd wat de regels zijn voor bebouwing en veiligheid. Maar voor het in kaart brengen van het zogenaamde groepsrisico is het Basisnet niet voldoende.

Routing gevaarlijke stoffen (Wet vervoer gevaarlijke stoffen)

Volgens de *Wet vervoer gevaarlijke stoffen* kunnen gemeenten, om redenen van externe veiligheid routes voor het wegvervoer van gevaarlijke stoffen aanwijzen waarover dit vervoer, bij uitsluiting van andere wegen, moet plaatsvinden (routeringsbesluit). Alleen via een ontheffing kan van deze aangewezen wegen afgeweken worden.

Buisleidingen (Bevb)

In Nederland ligt ongeveer 15.000 kilometer buisleiding voor hogedruktransport van gevaarlijke stoffen. Het gaat vooral om aardgas en brandbare vloeistoffen. Tot 2005 lag de verantwoordelijkheid voor buisleidingen bij verschillende ministeries. Het toenmalige Ministerie VROM heeft in twee circulaire veiligheidsafstanden vastgelegd die aangehouden moeten worden tussen een buisleiding en bijvoorbeeld woningen, scholen en ziekenhuizen.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is weliswaar de meest veilige manier van transport van gevaarlijke stoffen. In 2004 concludeerde de commissie Enthoven dat er sprake was van 'achterstallig onderhoud' op dit dossier. Het betrof veiligheidsafstanden, beheer en toezicht én de registratie. Ook een overall verantwoordelijkheid ontbrak.

⁵ Voor buisleidingen bestaat aparte regelgeving, het Besluit en de regeling externe veiligheid buisleidingen (Bevb) die op 1 januari 2011 in werking zijn getreden. Het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen inrichtingen valt niet binnen het toepassingsbereik.

Dit is (deels) opgelost door één ministerie (VROM; nu I&M) verantwoordelijk te maken (2005) en nieuwe wetgeving te maken in de vorm van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb, 1 januari 2011). Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij het Bevi. Het bevoegd gezag voor de buisleidingen is het Rijk.

Het Bevb regelt onder andere de taken en verantwoordelijkheden van de leidingexploitant en gemeenten.

Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de uitwerking van de normen voor het plaatsgebonden risico en hoe een verhoogd groepsrisico verantwoord moet worden. Ook krijgen buisleidingen een ruimtelijke doorwerking (onder andere verplichte opname in het bestemmingsplan).

Om de veiligheidsafstanden te berekenen is een rekenprogramma (Carola) ontwikkeld voor aardgasleidingen.

OZHZ en de Gasunie kunnen rekenen met het nieuwe programma, en de gemeente adviseren over de nieuwe afstanden.

Wet ruimtelijke ordening (Wro)

De Wet Ruimtelijke Ordening is per 1 juli 2008 in werking getreden. De laatste jaren spelen ruimtelijke ontwikkelingen zich vooral af op (boven)regionaal niveau. De nieuwe wet (Wro) moet meer ruimte bieden om deze dynamiek mogelijk te maken en beter te laten passen bij de moderne sturingsfilosofie waar de verantwoordelijkheden van gemeente, provincie en Rijk duidelijker zijn gescheiden. Deze visie is ook terug te vinden in de nota Ruimte van het kabinet: "decentraal wat kan en centraal wat moet".

In de Wro zijn de planologische kernbeslissing (PKB) en het streekplan komen te vervallen. In plaats van het streekplan komt de provinciale structuurvisie (PSV) die de basis vormt voor provinciale bestemmingsplannen en verordeningen.

Provincie Zuid-Holland

Wet ruimtelijke ordening (Wro)

Het maken van bestemmingsplannen blijft primair de taak van de gemeente. In de Wro krijgt de provincie de bevoegdheid om ook zelf bestemmingsplannen te maken. Dat plan moet aan dezelfde eisen voldoen als het huidige gemeentelijke bestemmingsplan. Er zijn twee vormen: plannen die gericht zijn op bescherming van een bepaald landelijk gebied en uitvoeringsgerichte provinciale bestemmingsplannen. Het provinciaal belang moet de provincie al eerder kenbaar hebben gemaakt voordat ze die in een bestemmingsplan vastlegt. De provinciale structuurvisie biedt een goede basis.

Toetsing RO plannen

Ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst of deze passen binnen het geldende bestemmingsplan.

Dat kan betekenen dat het bestemmingsplan wordt gewijzigd middels het volgen van een procedure Ruimtelijke Onderbouwing (ROB). Denk bijvoorbeeld aan het wijzigen van een "kantoorfunctie" naar een "woonfunctie", of bij het verkrijgen van een bouwvergunning of omgevingsvergunning.

De provincie beoordeelt middels de Wet ruimtelijke ordening (Wro) achteraf de ruimtelijke plannen van onze gemeente. Voor de gemeente is het van belang te weten, hoe de provincie het aspect externe veiligheid in ruimtelijke plannen gaat toetsen aan de provinciale structuurvisie, respectievelijk de provinciale verordening. Dit om geen vertraging op te lopen door bijvoorbeeld een zienswijze of aanwijzing. De provincie heeft ten aanzien van het groepsrisico beleid opgesteld, dat inhoudt dat aannemelijk moet worden gemaakt dat plannen op termijn niet leiden tot een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. Het beleid van de gemeente sluit aan op dit provinciale beleid.

Alle ontwerpbestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen worden door OZHZ op het provinciaal belang getoetst. Kort gezegd betekent dit dat in plannen aannemelijk moet zijn dat het groepsrisico de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico op termijn niet overschrijdt. Ook moet het groepsrisico voldoende zijn verantwoord.

Dit is voor de Hoeksche Waard van wezenlijk belang, maar ook de Wro biedt een goed handvat voor de verantwoording van het groepsrisico.

Provinciale coördinatie-regeling

Met de coördinatie-regeling kan de provincie vergunningen zodanig afstemmen dat een vlotte realisatie van ruimtelijke projecten mogelijk wordt. Het gaat dan om bijvoorbeeld vaststelling van hogere grenswaarden geluidhinder of ontheffing van waterschappen om in een dijk te kunnen bouwen. Behalve bij het Rijk, kunnen GS met deze regeling bij andere bestuurslagen medewerking afdwingen. De provinciale coördinatie-regeling is gekoppeld aan het projectbesluit.

Provinciale verordening

De Wro geeft de provincie de bevoegdheid algemene regels vast te leggen in een provinciale verordening. Hiermee kan de provincie eisen stellen aan ruimtelijke besluiten van gemeenten. Een verordening heeft een algemeen karakter en kan opgesteld worden voor de hele provincie of voor een bepaald gebied. Net als een provinciaal bestemmingsplan moet de verordening berusten op vastgesteld beleid, bijvoorbeeld in een structuurvisie. De verordening kan snel tot stand komen, zonder de lange procedure die een bestemmingsplan vergt. Belanghebbenden kunnen niet tegen een verordening in beroep gaan. De verordening heeft echter ook beperkingen. Omdat het heel gedetailleerd moet worden omschreven, is het moeilijk om uitzonderingen te maken ook als dat wenselijk is.

Aanwijzing

Iedereen, burger en bestuurder, heeft het recht om bezwaar aan te tekenen tegen bestemmingsplannen. Dit heet een zienswijze. Als de gemeenteraad de zienswijze van de provincie niet verwerkt in het plan, kan de provincie een aanwijzing geven en zo de gemeente verplichten om het bestemmingsplan aan te passen. De aanwijzing is een zeer zwaar middel dat de provincie slechts in het uiterste geval inzet. Het IPO heeft samen met de VNG een variant voor de nieuwe Wro voorgesteld; de zogenaamde 'reactieve aanwijzing'. Deze richt zich alleen op een omstreken deel van het bestemmingsplan, dat dan niet in werking treedt.

Provinciale beleidsvisie externe veiligheid

De provincie Zuid-Holland heeft een Beleidsplan externe veiligheid opgesteld (31 mei 2010). Externe Veiligheid is in de provinciale structuurvisie aangemerkt als een provinciaal belang. Bij overdracht van een aantal provinciale taken per 1 januari 2011 naar OZHZ is ook de toetsing van ruimtelijke plannen aan het provinciaal beleid meegekomen. Alle ontwerp bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen worden door OZHZ op het provinciaal belang getoetst. Kort gezegd betekent dit dat in plannen aannemelijk moet zijn dat het groepsrisico de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico op termijn niet overschrijdt. Ook moet het groepsrisico voldoende zijn verantwoord.

Om te zorgen voor een goede implementatie van het externe veiligheidsbeleid heeft het ministerie van VROM een subsidieregeling opgezet. Dit is de 'Subsidieregeling Programmafianciering Externe Veiligheidsbeleid'. Per provincie is binnen deze regeling een vast subsidiebedrag per jaar opgenomen voor de jaren 2011-2014. Om gebruik te maken van deze subsidie heeft de provincie Zuid-Holland een Uitvoeringsprogramma (2011-2014) opgesteld en een financiële verdeelsleutel vastgelegd.

Naar verwachting is ook in de periode 2015-2018 EV-geld beschikbaar, nu onder de naam Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018 (IOV). De omvang daarvan is echter beperkter dan in de periode 2011-2014 het geval was. Het behoort tot de reguliere taken van OZHZ om haar mogelijkheden te benutten om optimaal gebruik te maken van de beschikbare subsidiemiddelen en –mogelijkheden. In overleg met haar opdrachtgevers worden prioriteiten gesteld bij de inzet van de (beperkte) middelen.

2.3 Veiligheidsregio (VR)/EV protocol

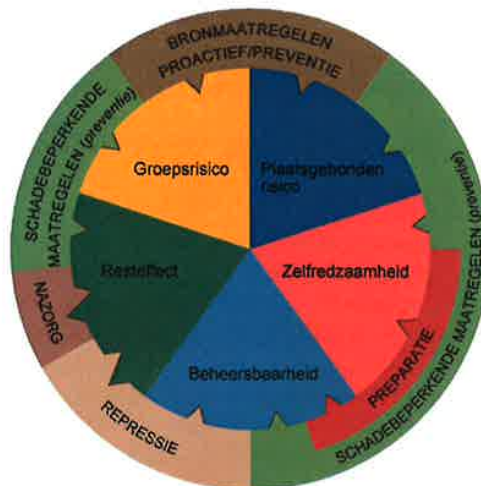
In het kader van de Wet ruimtelijke ordening heeft de Veiligheidsregio (VR) een wettelijk vastgelegd adviesrecht⁶. Dit adviesrecht is ondergebracht in het artikel 13.3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het artikel 12.2 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en in hst. 4.3 van de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Crvngs).

Het bevoegd gezag heeft de plicht om de VR in de gelegenheid te stellen advies uit te brengen.

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid analyseert aan de hand van het toetsingskader externe veiligheid het veiligheidsniveau in het betreffende gebied. Het EV protocol (laatste versie is van december 2012), is hierbij een hulpmiddel om tijdens de verschillende stappen in een bestemmingplanprocedure voldoende aandacht te besteden aan het aspect externe veiligheid.

De Veiligheidsregio adviseert aan de hand van het toetsingskader externe veiligheid, dat uitgaat van vijf criteria voor het veiligheidsniveau op een bepaalde locatie: plaatsgebonden risico, groepsrisico, beheersbaarheid, zelfredzaamheid en resteffect. In haar advies gaat de veiligheidsregio in op de risico's en op de mogelijkheid tot voorbereiding op bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval en zelfredzaamheid in verband met het groepsrisico. Daarnaast adviseert zij veiligheidsmaatregelen te treffen om het risico te verlagen.

De gemeente betreft vervolgens dit advies bij haar ruimtelijk besluit. De overwegingen en eventuele afwijkingen van het advies worden in het besluit wordt via een verantwoording toelichting vastgelegd. Afwijking van het advies moet conform de Algemene wet bestuursrecht gemotiveerd worden. De risico's die - nadat veiligheidsmaatregelen zijn getroffen - nog resteren worden resteffect genoemd. Het bevoegd gezag is uiteindelijk verantwoordelijk voor dit resteffect.

⁶ Dit adviesrecht is ondergebracht in het artikel 13.3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het artikel 12.2 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en in hst. 4.3 van de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Crvngs).

Naast het verankeren van externe veiligheid in ruimtelijke plannen is het protocol (in beperkte mate) ook van toepassing op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) procedures, zoals de omgevingsvergunning.

Voor een reguliere procedure Wabo zoals de bouwaanvraag gelden zogenaamde fatale termijnen en moet een snelle uitspraak over het onderwerp externe veiligheid mogelijk zijn. Voor een uitgebreide procedure zoals bouw van een bedrijf in afwijking van een bestemmingsplan moet meer maatwerk worden verricht en kan toetsing van externe veiligheid in verband met een goede ruimtelijke onderbouwing aan de orde zijn. Daar is in de termijn ook meer ruimte voor.

Het werken met het EV protocol kan de volgende winstpunten opleveren:

- Voorkomen van nieuwe saneringssituaties vanwege het plaatsgebonden risico.
- Zoveel mogelijk beperken van de toename van het groepsrisico.
- Kostenreductie door vroeg in het ruimtelijk proces met aanpassingen/ veiligheidsmaatregelen te komen en niet nadat plannen al zijn uitgewerkt.
- In het voortraject al meenemen van het provinciaal belang als voorschot op toetsing achteraf.

De slachtofferberekening wordt opgesteld door Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). De GHOR is een onderdeel van de veiligheidsregio.

2.4 Toekomstige ontwikkelingen

LPG

Staatssecretaris Mansveld geeft in haar brief van 14 februari 2013 aan dat er "slechts" een beperkt aantal LPG-tankstations niet aan de oorspronkelijk grotere afstanden kunnen voldoen. Hiertoe bereidt ze een oplossing voor via bestaande milieuregelgeving of anderszins. Wanneer deze juridische oplossing er komt is nog niet duidelijk. Daarbij wil ze wel rekening houden dat in de praktijk de Nederlandse LPG- tankwagens al zijn voorzien van hittewerende bekleding. Daarnaast onderzoekt het Ministerie van I&M nog om hoeveel saneringsgevallen het zou gaan. Ook hieromtrent is nog niets bekend.

Besluit transportroutes externe veiligheid (Bevt), ook wel "Basisnet"

Het Bevt is april 2015 in werking getreden. Zij beoogt voor de lange termijn (2020⁷, met een doorkijk naar 2040) aan de gemeenten duidelijkheid te bieden over de maximale risico's die het transport van gevaarlijke stoffen mag veroorzaken. Die maximaal toelaatbare risico's worden met de bijbehorende risicozones voor alle relevante (aangewezen) spoor-, weg- en vaarwegtrajecten in tabellen vastgelegd. Gemeenten kunnen daarbij in hun (bouw)plannen al rekening houden met de risico's. Bij voorkeur wonen en werken er in de veiligheidszones langs spoor, weg en water geen mensen.

Het Basisnet bestaat uit drie onderdelen: Spoor, Weg en Water. Bij de vaststelling van het Basisnet is grotendeels al rekening gehouden met de ruimtelijke plannen van gemeenten (ongeacht de ontwikkelingsfase van de plannen) en dus met de komende ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van de transportroutes.

Daarnaast is er ruimte "ingebouwd" voor de groei van het transport van gevaarlijke stoffen: de risicoruimte op basis van de vervoersprognoses voor het jaar 2020. Hierdoor wordt voorkomen dat er op termijn nieuwe veiligheidsknelpunten ontstaan.

⁷ *Global Economy (GE): ontwikkelingen tot 2020 of 2040*

De Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs) is voor de regulering van de vervoerskant van het Basisnet aangevuld met artikelen over onder andere risicoplafonds en handhaving van de risicoruimte.

*Bevt (Basisnet)*⁸

De Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs) is herzien. De regelgeving betreffende het Basisnet (vanuit de vervoerskant) is hierin opgenomen.

*Bevb (buisleidingen)*⁹

Op 1 juli 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb: laatste wijziging 1 juli 2013), de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb: laatste wijziging 1 juli 2014) in werking getreden. Met het van kracht worden van het Bevb en de Revb, zijn de beschikbare methodieken voor hogedruk aardgastransportleidingen en buisleidingen met aardolieproducten samengevoegd in de Handleiding risicoberekeningen Bevb. In deze handleiding staat alle technische en inhoudelijke informatie die benodigd is voor het uitvoeren van berekeningen voor het plaatgebonden risico en groepsrisico. De laatste wijzigingsdatum van de Handleiding risicoberekeningen Bevb is 1 juli 2014 (versie 2.0). Hierin zijn de volgende modules opgenomen: Hierin zijn rekenmodules opgenomen van hogedruk aardgastransportleidingen, buisleidingen met aardolieproducten en chemicaliënleidingen.

*Structuurvisie Buisleidingen (vaststelling 2012)*¹⁰

In de Structuurvisie wordt een hoofdstructuur vastgelegd van ruimtelijke reserveringen (buisleidingstroken) voor vervoer van gevaarlijke stoffen in Nederland. De leidingstroken zullen doorvertaald moeten worden in bestemmingsplannen om een onbelemmerde doorgang bij de toenemende ruimtedruk te garanderen.

Bluswatervoorziening

In 2003 is de handreiking "Bluswatervoorziening en bereikbaarheid" uitgegeven. Deze is door veel gemeenten gebruikt om beleidsregels voor bereikbaarheid en bluswatervoorziening vast te stellen. Hierin komen wijzigingen. De datum is nog niet exact bekend.

Door de privatisering van waterleidingbedrijven en de komst van het Bouwbesluit 2012 is deze handleiding niet meer up-to-date. Eind 2012 is daarom door Brandweer Nederland een nieuwe editie van de handreiking 'Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid' gepubliceerd. Dit heeft er onder andere toe geleid dat de definities voor de primaire, secundaire en tertiaire bluswatervoorziening zijn aangepast.

Voor de bereikbaarheid en bluswatervoorziening voor stationaire inrichtingen verandert als gevolg van de nieuwe beleidsregels niet veel. Dit blijft maatwerk, hoewel in de uitvoering wel een aantal nieuwe inzichten is verwerkt. Voor de bereikbaarheid en bluswatervoorziening van transportroutes stelt de handreiking wel enkele concretere beleidsregels voor.

⁸ Ozhz plant momenteel een Casestudy om de effecten te onderzoeken

⁹ Ozhz plant momenteel een Casestudy om de effecten te onderzoeken

¹⁰ OZHZ plant momenteel een Casestudy om de effecten te onderzoeken

2.5 Gemeenten Hoeksche Waard

Milieubeleids- en uitvoeringsprogramma 2014-2018

De gemeenten in de Hoeksche Waard stellen voor het jaar 2014-2018 een milieuprogramma/milieubeleid op waarin het aspect externe veiligheid terugkomt.

Regionale Structuurvisie

In de structuurvisie heeft het gemeentebestuur aangegeven hoe zij de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente ziet. De structuurvisie is een belangrijk plan, dat uitspraken doet over nieuwe woon- en werklocaties, maar ook over zaken als inbreiding en herstructurering, natuur & landschap, water, verkeer en recreatie. De regionale structuurvisie is in 2009 opgesteld.

Wet ruimtelijke ordening (Wro)

De laatste jaren spelen ruimtelijke ontwikkelingen zich vooral af op (boven)regionaal niveau. Het maken van bestemmingsplannen blijft primair de taak van de gemeente.

Evenementen

Naar aanleiding van het rapport 'Veiligheid en gezondheidsbescherming bij publiekevenementen moet verbeteren' (Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2012) blijkt dat hier, als het gaat om risico's en risicobeheersing een "blinde" vlek ligt. De fysieke veiligheid is toch nog vaak een onderbelicht onderdeel, omdat men denkt dat door goede afspraken met hulpdiensten aan dit aspect voldoende aandacht is besteed. Het blijkt namelijk dat in het bijzonder de sociale veiligheid leidend is voor het veiligheidsrisico van het evenement zelf.

Omdat grootschalige evenementen veelal in de omgeving van grote transportassen zoals wegen en spoorlijnen (zoals de spoorzone), op of nabij bedrijventerreinen, en op binnenstedelijke locaties worden georganiseerd, ontstaat een groot spanningsveld: veel mensen in de omgeving van risicobronnen. Meestal wordt dan pas op het laatste moment advies ingewonnen rondom de aanwezige veiligheidsrisico's en wordt het moeilijk of nagenoeg onmogelijk om hierin nog bij te sturen. Zowel gemeenten, hulpdiensten, bedrijven en transporteurs zouden hierbij betrokken moeten worden. Logischerwijs kunnen hierbij dan tevens nieuwe ontwikkelingen zoals de oplevering van het Basisnet en buisleidingen worden betrokken. Op basis van de voorkomende ongevalsscenario's zal per locatie bekeken worden of sprake is van een verantwoordbaar (rest)risico en welke veiligheidsmaatregelen eventueel genomen moeten worden.

3 De nulsituatie

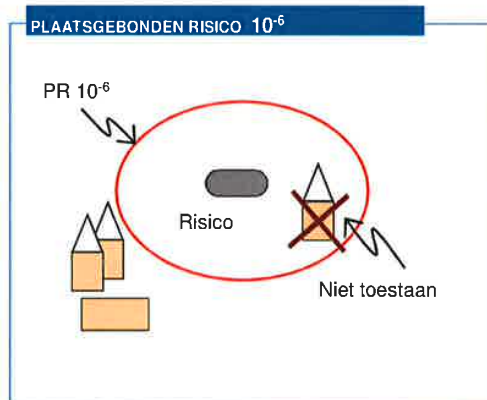
3.1 Inleiding

De objectieve nulsituatie verschaft informatie over de feitelijke risicobronnen binnen een gemeente. Dit is een terreinverkenning op basis van het bestaande risicobeleid. De term 'objectief' wordt hier expliciet vermeld om een onderscheid te maken met de 'zachte' subjectieve nulsituatie (zie hoofdstuk 4). Hier staan de perceptie, beleving en de verwachtingen over externe veiligheid bij de burgers en bedrijven centraal.

3.2 Normering

3.2.1 Plaatsgebonden risico (PR)

De PR-normen zijn verplicht aan te houden afstanden en verschillen voor zowel (beperkt) kwetsbare objecten als voor bestaande en nieuwe situaties. Er zijn een tweetal PR-normen te onderscheiden: de 10^{-5} /jaar en de 10^{-6} /jaar contour. Ze geven aan hoe groot de kans is dat een persoon 1 keer in de 100.000 respectievelijk 1 keer in de 1.000.000 jaar overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De normen kunnen grafisch als volgt worden weergegeven: zie figuur 1. Hetzelfde plaatje kan weergegeven worden voor transportassen, waar de $PR 10^{-6}$ – met vastleggen van Basisnet: de veiligheidszone – als een rechte lijn aan weerszijden van de transportas ligt en dezelfde beperkingen gelden.

Figuur 1. $PR 10^{-6}$ -contour rond bedrijf. Kwetsbaar object binnen contour is niet toegestaan

Risicovolle bedrijven

		Overschrijding PR 10^{-5} /jaar	Overschrijding PR 10^{-6} /jaar
Kwetsbare objecten	Bestaand	Gesaneerd ¹¹	Gesaneerd ¹²
	Nieuw	Niet toegestaan	Niet toegestaan
Beperkt kwetsbare objecten	Bestaand	Geen sanering nodig	Geen sanering nodig
	Nieuw	Niet toegestaan	In principe niet toegestaan: afwijking is mogelijk (richtwaarde)

¹¹ Het Bevl bevat een saneringsverplichting voor inrichtingen die de wettelijke grenswaarde van het plaatsgebonden risico (PR) overschrijden (artikel 17 en 18).

¹² Niet-urgente saneringen – situaties met een PR-contour tussen de 10^{-5} en 10^{-6} per jaar – moesten vóór 1 januari 2010 zijn uitgevoerd.

Transportassen / buisleidingen

		Overschrijding PR 10 ⁻⁵ /jaar	Overschrijding PR 10 ⁻⁶ /jaar
Kwetsbare objecten	Bestaand	Niet toegestaan	Niet toegestaan
	Nieuw	Niet toegestaan	Niet toegestaan
Beperkt kwetsbare objecten	Bestaand	Niet toegestaan	Onwenselijk: streven naar 10 ⁻⁶ .
	Nieuw	Niet toegestaan	Niet toegestaan

3.2.2 Groepsrisico (GR)

De hoogte van het groepsrisico wordt onder andere bepaald door het aantal personen dat zich in het invloedsgebied bevindt. Afhankelijk van het aantal personen wordt de zogeheten oriëntatiewaarde (OW) wel of niet overschreden. Met deze richtwaarde kan men inschatten of het risico relatief hoog is (> OW, of juist laag (< OW). Voor nieuwe situaties (ook conserverende plannen vallen hieronder) geldt de lijn zoals vastgelegd in het visiedocument. Dit betekent dat afhankelijk van het gebied en de ambities een beperktere of uitgebreidere verantwoording moet worden doorlopen.

3.2.3 Coördinatie taken

Binnen en buiten de gemeente zijn diverse diensten en organisaties voor wie de taakuitoefening het aspect externe veiligheid in de gemeenten in de Hoeksche Waard omvat of raakt. Dit geldt in het bijzonder als er zich een calamiteit heeft voorgedaan. Te denken valt hierbij aan politie, Veiligheidsregio, lokale brandweer, hulpverlening (GHOR), et cetera. Daarnaast dienen zij voldoende uitgerust te zijn als het gaat om de vereiste inzet (middelen).

Actie 4:

Aangeven hoe de onderlinge afstemming tussen (locale) hulpdiensten en de hen ter beschikking staande middelen kan worden geoptimaliseerd: revisie/update van het Protocol EV document.

3.3 Risicovolle bedrijven

Gemeenten Hoeksche Waard

Binnen de gemeentegrenzen van de 5 gemeenten bevinden zich circa 70 Bevi-inrichtingen, die op de risicokaart zijn weergegeven en waarvoor PR risicocontouren zijn vastgesteld: dit zijn bedrijven en transportassen voor gevaarlijke stoffen. De bedrijven die zijn opgenomen in het Risicoregister staan in bijlage 5 genoemd.

Het betreft onder meer 12 LPG- tankstations, 17 PGS 15-inrichtingen, circa 5 ammoniakkoelinstallaties en een aantal propaantanks van meer dan 13 m³. De actualiteit van omgevingsvergunningen is geborgd in het takenpakket van OZHZ (vergunningverlening en handhaving).

Behalve Bevi-inrichtingen zijn er tevens risicoveroorzakende inrichtingen die onder het Activiteitenbesluit vallen.

Hierbij moet gedacht worden aan bedrijven die (tijdelijk) vuurwerk opslaan (Vuurwerkbesluit).

Maar ook aan zwembaden (chloorbleekloog/zwavelzuur), kleinere propaantanks et cetera.

Deze bedrijven zijn "van oudsher" veelal te midden van de woonomgeving gelegen. Ook voor de Hoekse Waard is dat het geval.

Omliggende gemeenten

In de omliggende gemeenten zijn enkele inrichtingen waarvan het invloedsgebied over het grondgebied van een van de gemeenten Hoeksche Waard lopen. Er moet dus rekening gehouden worden met risicovolle inrichtingen elders. Dit betreft de volgende bedrijven:

- Chempropack BV, Dordrecht (noordoostelijk).
- Evides in Spijkenisse (noordelijk).
- Smeermiddelen De Oliebron in Zwijndrecht, (noordoostelijk).

Externe veiligheid in de omgevingsvergunning

Om structuur aan te brengen in de wijze waarop in vergunningen met externe veiligheid wordt omgegaan, is het essentieel dat er een standaard opzet / benadering wordt vastgelegd.

Actie 5:

Het maken van een format voor een veiligheidsparagraaf in de (omgevings)vergunning en verantwoording groepsrisico met verwijzing naar het opgestelde beleid ten aanzien van vastleggen/borgen van EV in de (omgevings)vergunning. In het format kunnen standaardteksten ten aanzien van beleid/regelgeving/verantwoording GR worden opgenomen).

3.4 Vervoer gevaarlijke stoffen

Ten behoeve van het transport over weg, water en spoor is in Staatscourant 8242 (2014) de *Regeling Basisnet*

(19 maart 2014) gepubliceerd: de regeling tot vaststelling van de risicoplafonds langs transportroutes en regels voor ruimtelijke ontwikkelingen langs transportroutes in verband met externe veiligheid.

In de Regeling Basisnet zijn drie tabellen voor de Basisnetten Weg, Spoor en Water opgenomen, die de volgende gegevens bevatten:

1. De aanwijzing van de basisnetroutes door de benoeming van de wegvakken, baanvakken en vaarwegen die tot het basisnet behoren.
2. De risicoplafonds die zullen gaan gelden voor deze basisnetroutes. Deze risicoplafonds zijn onderverdeeld in:
 - a. Het PR-plafond.
 - b. De GR-plafonds.
3. De eventuele aanwezigheid van een plasbrandaandachtsgebied (PAG). Het PAG is het gebied naast de transportas waarin bij het realiseren van kwetsbare objecten rekening gehouden dient te worden met de effecten van een zogenaamde plasbrand.
4. De referentievervoershoeveelheden die moeten worden gehanteerd bij de berekening van het groepsrisico langs de betreffende basisnetroute, en tot slot.
5. Modaliteitspecifieke bijzonderheden die nodig zijn om de tabel te kunnen gebruiken.

Actie 6:

Specifieke gevolgen nieuwe regelgeving transportroutes voor Hoeksche Waard (Wet Basisnet, Bevt en bijbehorend uitvoeringsbesluit). Onderzoek wat de consequenties zijn voor de gemeenten van de Hoeksche Waard (basisnetafstanden, plasbrandaandachtsgebieden, et cetera.). Naar aanleiding hiervan bestemmingsplannen mogelijk actualiseren.

OZHZ heeft in 2012 een onderzoek laten uitvoeren naar het indicatieve groepsrisico rond de relevante wegen, vaarwegen en spoor (evenals hogedruk aardgasleidingen). Dit is gedaan voor zowel de huidige als toekomstige situatie. Dit resulteerde in kaarten met een kleurenindicatie van de hoogte van het groepsrisico. Deze gegevens zijn bruikbaar bij planontwikkeling van de gemeenten in de Hoeksche Waard. Als een plan in de aandachtszone (200 meter van de transportroute) ligt kan

snel ingeschat worden of, en zo ja wat voor soort verantwoording van het groepsrisico (lichte, medium of zwaar) aan de orde is.

Routing gevaarlijke stoffen

Voor de belangrijkste wegen binnen de Hoekse Waard is een routing gevaarlijke stoffen vastgesteld. Deze route lijkt niet altijd optimaal te zijn als het gaat om het "ontwijken" van lokale woongebieden. Hiervoor is een aanvullende actie nodig.

Actie 7:

Nader onderzoek of de routing voldoet of dat er lokaal optimalisatie aangebracht dient te worden.

3.4.1 Buisleidingstransport

Het dossier buisleidingen is nog volop in beweging daardoor zijn er nog diverse veranderingen of aanpassingen te verwachten. Deze hebben te maken met het PR en GR, maar hebben ook betrekking op mogelijke veiligheidsmaatregelen. Hierin worden ook tevens administratieve- en fysieke maatregelen opgenomen, waarmee eventuele risico's verder worden verkleind. Het volgen van de ontwikkelingen op buisleidingengebied (Gasunie, buisleidingen eigenaren) is noodzakelijk.

Actie 8:

Volgen van de ontwikkelingen met betrekking tot het dossier ondergrondse buisleidingen.

In de gemeenten van de Hoeksche Waard bevinden zich diverse tracés van buisleidingen. Dit zijn leidingen voor hogedruk aardgas, brandstoffen, ethyleenoxide, et cetera. Er is nog onvoldoende inzicht in de precieze ligging van de leidingen.

Actie 9:

In kaart brengen van de ondergrondse leidingen (hogedruk aardgas-, brandstof- en overige stoffen) in de Hoeksche Waard en van de externe veiligheidsrisico's van deze leidingen (Casestudie 2014). Beoordelen of er conform Bevb knel- of aandachtspunten aanwezig zijn.

Aan ondergrondse leidingen kunnen risico's verbonden zijn. Vooral als ze nabij woonkernen of andere (beperkt) kwetsbare locaties lopen. Op 1 juli 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) in werking getreden. Met het van kracht worden van het Bevb en de Revb, zijn de beschikbare methodieken voor hogedruk aardgastransportleidingen en buisleidingen met aardolieproducten samengevoegd in de Handleiding risicoberekeningen Bevb.

Ook is recentelijk een Structuurvisie buisleidingen opgesteld. Hieruit volgt dat ook diverse leidingtracés binnen de Hoeksche Waard worden uitgebreid/aangepast.

Tenslotte is het van belang dat de ondergrondse leidingen met de juiste contouren in het bestemmingsplan moeten zijn opgenomen. Zie paragraaf 4.2.

4 Externe veiligheid en ruimtelijke ordening

4.1 Inleiding

Het toepassen van EV-normen in de procedures voor nieuwe ruimtelijke ordening is complex. Enerzijds omdat de bestaande situatie (bijvoorbeeld bij conserverende plannen) aan nieuwe - soms strengere - wettelijke eisen moet gaan voldoen. Anderzijds omdat normen tijdens het planproces kunnen veranderen: een plan dat oorspronkelijk wel voldoet, kan tegen de tijd dat het plan formeel wordt getoetst, niet meer voldoen. Gemeenten zullen de koppeling tussen ruimtelijke ordening en externe veiligheid daarom slim moeten inrichten om met deze en andere knelpunten rekening te houden: dit kan door beleidsmatig keuzen te maken.

4.2 Vigerende bestemmingsplannen

Om het ambitieniveau vorm te geven en te realiseren wordt het aspect ruimtelijke ordening uitgewerkt. Wordt het ambitieniveau niet in het bestemmingsplan of beleid EV vastgelegd, dat geldt het wettelijk minimum. Het is de vraag of dit de te bewandelen weg is.

Formeel moeten bestemmingsplannen elke 10 jaar worden geactualiseerd. In de praktijk kunnen oudere plannen bestaan. Over het algemeen zijn dit bestemmingsplannen voor het centrum of voor oude industrieterreinen, omdat het accent bij het maken van bestemmingsplannen ligt op ontwikkeling of uitbreidingsgebieden.

Indien het bestemmingsplan kwetsbare objecten binnen de PR 10⁻⁶/jaarcontour toestaat¹³, mag een bouwvergunning niet worden geweigerd en kan dus een saneringssituatie ontstaan.

Dergelijke 'verborgen saneringssituaties' zijn bekend, maar zolang artikel 2.10 WABO Woningwet nog niet is aangepast behoeven bouwplannen niet aan het Bevi te worden getoetst. Gemeenten hebben vaak wel zicht op de saneringssituaties ten opzichte van fysiek aanwezige objecten, maar inzicht in verborgen saneringssituaties ontbreekt veelal. Reden te meer om hier aandacht aan te besteden.

De gemeenten in de Hoeksche Waard zijn bezig (geweest) met de actualisatie van bestemmingsplannen voor zowel het stedelijke gebied als het buitengebied. Een "quickscan" zal daarbij moeten uitwijzen of er problemen zijn te verwachten met kwetsbare objecten in de plaatsgebonden risicocontouren.

Indien er bestemmingsplannen zijn die de bouw of uitbreiding van kwetsbare objecten in de risicocontouren niet uitsluiten, kan doorgaans snel ingegrepen worden met een voorbereidingsbesluit, waarin de gemeenteraad verklaart dat voor een in dat besluit aangegeven gebied een bestemmingsplan wordt voorbereid. Dit heeft dan de strekking te voorkomen dat in een gebied waarvoor een (nieuw) bestemmingsplan in voorbereiding is, zolang dat komende plan nog niet van kracht is, ontwikkelingen plaatsvinden die met dat nieuwe plan in strijd zijn.

Om verborgen saneringssituaties in het vervolg te voorkomen is het verstandig om te kijken naar de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt om externe veiligheid te verankeren. Richtinggevend hiervoor zijn de wettelijke normen (zie hoofdstuk 3) en de eigen ambities (zie beleidsvisie document).

¹³ De PR-contour kan worden weergegeven door een lijn op een kaart die punten met een gelijk risico met elkaar verbindt. Bij inrichtingen neemt die lijn de vorm van een cirkel aan, bij transportassen loopt hij evenwijdig aan het trace.

Actie 10:

Onderzoeken of de vigerende bestemmingsplannen adequaat zijn (staan de risico's van de risicovolle bedrijven, transportroutes gevaarlijke stoffen en ondergrondse buisleidingen). Of zijn er wellicht verborgen saneringssituaties ontstaan.

Ofwel: kunnen in de vigerende bestemmingsplannen kwetsbare objecten binnen de PR 10⁻⁶ en PAG-risicocontouren worden geweigerd?

De volgende opties zijn mogelijk voor het vastleggen van risicoruimte rond bestaande risicovolle objecten in het bestemmingsplan:

Voor plaatsgebonden risicocontouren van bestaande bedrijven/ transportassen

- PR risicocontouren op de plankaart weergeven.
- Algemene voorwaarden voor beperkt kwetsbare objecten binnen PR 10⁻⁶/jaarcontour.
- Specifieke aanduiding van risicovolle inrichtingen.

OF:

Invloedsgebieden voor het groepsrisico van bestaande bedrijven

- Invloedsgebieden rond risicovolle inrichtingen op de plankaart weergeven.
- Algemene voorwaarden voor ontwikkeling/ uitbreiding kwetsbare objecten binnen invloedsgebieden.

De keuzes die men op basis van bovenstaande tabellen maakt, moeten duidelijk vastgelegd worden. Daarbij moet worden uitgelegd hoe de uiteindelijke keuze voor de ruimtelijke indeling van het plangebied tot stand is gekomen. Dit gebeurt door het refereren in een EV paragraaf in het ruimtelijk plan aan het opgestelde beleid:

Er is geen standaard voor de inhoud van de veiligheidsparagraaf. Voor de verantwoording van het groepsrisico zijn in het Bevi voorwaarden opgenomen. De rest van de veiligheidsparagraaf is naar eigen inzicht vorm te geven.

Het verdient de voorkeur een format met vaste aandachtspunten te hanteren.

Actie 11:

Het maken van een format voor een veiligheidsparagraaf in de ruimtelijke plannen en verantwoording groepsrisico met verwijzing naar het opgestelde beleid ten aanzien van vastleggen/borgen van EV in het plan.

4.3 Ruimtelijke plannen

In deze paragraaf worden kort de voornaamste lopende en toekomstige ruimtelijke projecten aangestipt. Het geeft een indicatie waar een toename van het aantal mensen valt te verwachten. Die toename moet in samenhang met externe veiligheid worden bezien, zodat ontoelaatbare risico's worden voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld in een (subregionale) structuurvisie worden vastgelegd.

Uit praktisch oogpunt zijn deze plannen in bijlage 7 opgenomen.

4.4 Match van beleidsvisie en vigerende situatie

In het beleidsvisie document is een beleidskeuze vastgelegd betreffende gebiedsgericht beleid. Het is van belang dat voor RO-medewerkers op inzichtelijke wijze op kaart is weergegeven welk gebied onder welk gebiedstype valt. Verder kunnen de gebiedsgerichte ambitieniveaus ten aanzien van Externe veiligheid conflicteren met de vigerende bestemmingsplannen. Het is van belang om deze in beeld te brengen.

Actie 12: *Opstellen kaart waarop duidelijk gemarkeerd is welke gebiedstypen waar gelegen zijn.*

Actie 13:

Overzicht geven van knelpunten en of aandachtspunten die kunnen optreden door de gebiedsgerichte beleidskeuzen in de beleidsvisie en de vigerende situatie of toekomstsituatie.

4.5 De verankering van externe veiligheid in het bestemmingsplan

Het wel of niet toelaten van nieuwe risicovolle bedrijven is een belangrijk dilemma voor externe veiligheid. Door het stellen van voorwaarden kunnen de risico's in de toekomst beperkt worden. Om te zorgen voor 'een goede ruimtelijke ordening' moet in het bestemmingsplan zoveel mogelijk de scheiding van kwetsbare functies en risicovolle bedrijven geborgd worden. Hieronder volgen enkele maatregelen die dat kunnen regelen:

Het beheersen van potentieel nieuwe risicocontouren

- PR risicocontouren of veiligheidszone op de plankaart opnemen (uitwaarts zoneren).
- VNG categorieën (inwaarts zoneren¹⁴) en staat van bedrijven.
- Invloedsgebied rond bedrijven vastleggen: onderzoek EV bij ontwikkeling in dat gebied.
- Uitsluiten van risicovolle bedrijven.
- Vrijstellingsbevoegdheid.
- PR 10^{-6} van inrichting niet buiten de perceelsgrens.

Het groepsrisico kan niet in een contour of een andere ruimtelijke vorm weergegeven worden. Om die reden is het niet mogelijk om het groepsrisico op de plankaart van het bestemmingsplan te verankeren. Wel kunnen normen worden gesteld aan het aantal personen dat in het gebied mag verblijven:

Het beheersen van het groepsrisico

- Planregels waarin de maximale personendichtheid of gemiddelde bezettingsgraad per functie wordt vastgelegd: slecht handhaafbaar.
- Planregels waarin het bruto vloeroppervlak van functies en het toegestane aantal bouwlagen/bouwhoogtes wordt vastgelegd.
- Maatregelen ter beperking van het groepsrisico moeten zoveel mogelijk juridisch zijn vastgelegd.
- Maatregelen in het kader van zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid moeten zoveel mogelijk (juridisch) zijn vastgelegd in het bestemmingsplan.

¹⁴ Inwaarts zoneren: Dat wil zeggen dat met name het midden van het industrieterrein is bestemd voor grote risicobronnen en het terrein daar omheen is gereserveerd voor bedrijven die voor risico's minder relevant zijn.

4.6 Conclusie

De mate van verantwoording van het groepsrisico is afhankelijk van de gebiedsindeling vastgelegd in het beleidsvisie document. Afhankelijk van het betrokken gebied – risicoluw, gemengd of intensief – is een ruimtelijke ontwikkeling al dan niet toegestaan met behulp van een verantwoording van het groepsrisico.

5 De rol van risicocommunicatie

5.1 Inleiding

Het is van belang dat burgers zelfredzaam zijn en weten wat zij moeten doen bij een calamiteit. Sinds de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's (1 oktober 2010) heeft de veiligheidsregio een wettelijke verplichting om informatie te verstrekken. De veiligheidsregio draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de rampen en de crises die de regio kunnen treffen, over de maatregelen die zijn getroffen ter voorkoming en bestrijding of beheersing hiervan en over de daarbij te volgen gedragslijn.

Een gezamenlijke aanpak tussen VRZHZ en gemeenten met ruimte voor 'couleur locale' is in de uitvoering van risicocommunicatie van groot belang. De VRZHZ is regisserend en faciliterend, maar afhankelijk van de inzet van alle betrokken partijen, waaronder de gemeente. De gemeente is de spreekbuis naar de burgers en participeert actief in communicatieprojecten en 'brandveilig leven'. Elk jaar staat een thema centraal binnen risicocommunicatie. Gekozen thema's zijn gebaseerd op het risicoprofiel en krijgen ook in planvorming en oefeningen hun beslag.

5.2 De subjectieve nulsituatie

Bij productie, transport en opslag van gevaarlijke stoffen ontstaan risico's voor de omgeving. Sommige risico's leiden tot grote ongerustheid bij burgers, andere leiden niet of nauwelijks tot bezorgdheid. Hoe komt het dat wat burgers als gevaarlijk ervaren lang niet altijd overeenkomt met wat volgens berekeningen echt risicovol is (de objectieve situatie)? En hoe en waarom ontstaat sociaal protest tegen wat de industrie een risico noemt maar voor veel burgers een gevaar betekent? Met deze vragen komen we bij de subjectieve perceptie van risicobronnen in de omgeving.

Het inzicht in de subjectieve nulsituatie wordt meestal afgeleid uit leefbaarheidsenquêtes die zijn gehouden onder de bevolking van een bepaalde gemeente.

Actie 14:

Aandacht besteden aan externe veiligheid in toekomstige leefbaarheidsenquêtes door Veiligheidsregio.

Hiermee wordt inzicht verkregen in de subjectieve beleving van externe veiligheid.

Tot slot vormen de media een andere belangrijke bron van informatie. Zij geven een indicatie van de publieke opinie. Externe veiligheid staat meestal alleen in the picture bij rampen of incidenten, reguliere zaken komen duidelijk minder aan bod. Ook de risicokaart (PRK) blijkt weinig door burgers geraadpleegd te worden. De vraag is dan ook of het onderwerp EV leeft bij de burger.

De subjectieve veiligheid in onze gemeente heeft beperkte consequenties voor de aanpak van externe veiligheid. Dit is een gevolg van het ontbreken van informatie over de beleving van externe veiligheid onder onze burgers.

5.3 Uitgangspunten aanpak risicocommunicatie

In de gemeenten van de Hoeksche Waard steunt de aanpak van risicocommunicatie op de volgende pijlers:

- Communicatie over risico's die men overal loopt. Daarvoor wordt aangesloten bij de landelijke campagne vanuit het ministerie van BZK (Denk Vooruit). De communicatiemomenten daarin worden aangegrepen om hier lokale invulling aan te geven. Verder is de actualiteit ideaal om op risico's te wijzen; het instellen van een rookverbod in de bossen in de zomer, de start van vuurwerkverkoop eind december et cetera.
- Communicatie over specifieke risico's in onze gemeente: ontploffingsgevaar door LPG en/of propaanopslag. Die communicatie is incidenteel van karakter. Omwonenden (en andere inwoners van de gemeente) zullen eerst op de risico's gewezen worden. Is dat eenmaal gebeurd, dan kan er bij herhaling aandacht aan besteed worden, maar dan bij voorkeur gekoppeld aan de actualiteit.
- Communicatie over nieuwe risico's. Dit hoort in veel gevallen bij het accepteren van risico's in bestemmingsplannen (toestaan nieuwe industrie), omgevingsvergunningen (opslag gevaarlijke stoffen). Deze communicatie moet verankerd worden in werkprocessen: er moet bijvoorbeeld een paragraaf over risicocommunicatie worden toegevoegd aan projectplannen voor nieuwe bestemmingsplannen.
Daarnaast moet er een communicatietraject starten bij bepaalde omgevingsbesluiten.

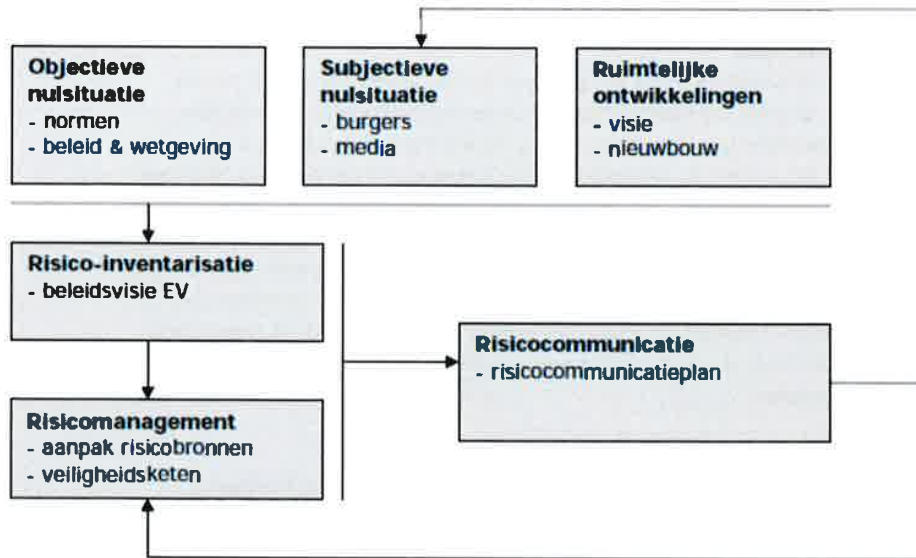
Het risicocommunicatieplan is bij voorkeur gekoppeld aan de beleidsvisie externe veiligheid. De communicatieadviseur sluit aan bij het overleg van de werkgroep externe veiligheid. Via dat kanaal wordt vooral gewerkt aan communicatie over de specifieke risico's in de gemeente. Voor communicatie over de 'normale' risico's die elke burger loopt, zal de communicatieadviseur aansluiting zoeken bij de landelijke campagne. In het risicocommunicatieplan is aangegeven op welke wijze dat gebeurt.

Actie 15:

Opstellen van een risicocommunicatieplan waarin aandacht wordt besteed aan de omgang met de verschillende soorten risico's.

5.4 Risicocommunicatie en de beleidsvisie externe veiligheid

Ter afsluiting van dit hoofdstuk wordt aangegeven welke rol risicocommunicatie speelt in het externe veiligheidsbeleid van de gemeenten van de Hoeksche Waard. Risicocommunicatie kan immers niet los worden gezien van de beleidsvisie externe veiligheid. In onderstaande figuur is de samenhang tussen de risico-inventarisatie, risicomangement en risicocommunicatie weergegeven.

De figuur kan als volgt worden geïnterpreteerd. De objectieve en subjectieve nulsituatie en de inventarisatie van de ruimtelijke ontwikkelingen vormen samen de input van de risico-inventarisatie die is vastgelegd in de beleidsvisie. Dit document legt de basis voor het risicomangement in onze gemeente. Onder risicomangement wordt verstaan het geheel van maatregelen dat ten aanzien van de geïntariseerde risico's wordt genomen. Bij deze aanpak is de veiligheidsketen (zie hoofdstuk 6) een onmisbaar instrument.

De risico-inventarisatie en het risicomangement leveren de kennis op die nodig is voor een effectieve risicocommunicatie. Men moet weten welke risico's aanwezig zijn binnen de gemeente en welke daarvan gecommuniceerd moeten worden. Ook de gemeentelijke aanpak van deze risico's moet aan de betrokkenen bekend worden gemaakt. Het doel hiervan is tweeledig: de burgers bewust maken van de risico's in hun omgeving en het informeren van de gemeentelijke organisatie. Een voorbeeld: als de bewustmaking van burgers adequaat wordt aangepakt kan een groot deel van de subjectieve onveiligheid worden weggenomen. Dit heeft op haar beurt weer invloed op de subjectieve nulsituatie en uiteindelijk op het proces van risicomangement.

[Daarnaast is in 2011, uit de samenwerking van de Veiligheidsregio's Rotterdam Rijnmond, Zuid-Holland Zuid, Haaglanden, Hollands Midden en de provincie Zuid-Holland het rapport "Transport en veiligheid" ontstaan.

Hierbij is in het bijzonder gekeken naar de vier deelprojecten: Risicocommunicatie, incidentscenario, rampenoefening en visie op vervoer gevaarlijke stoffen].

6 Van beleid naar uitvoering

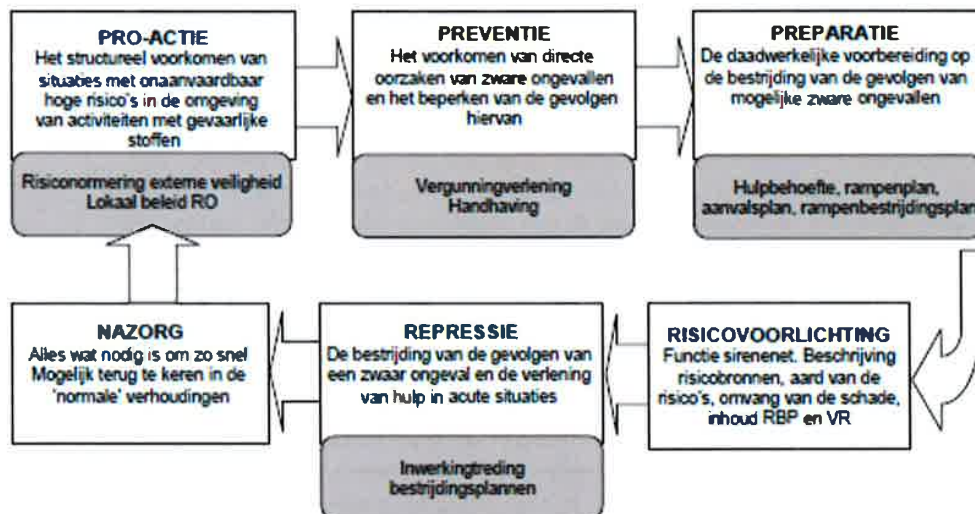
Ter ondersteuning van de borging van externe veiligheid in beleid en planvorming is het nodig de juiste organisatorische condities te creëren. Daarom zal in dit hoofdstuk de noodzaak van een integrale aanpak worden uiteengezet met behulp van de veiligheidsketen en de ter beschikking staande instrumenten. Als afsluiting van het basisdocument zal tot slot een overzicht worden gegeven van de geconstateerde actiepunten uit dit en voorgaande hoofdstukken.

6.1 Integrale aanpak

De verschillende beleidsdisciplines binnen een gemeente kunnen een bijdrage leveren aan de borging van externe veiligheid. Voorbeeld: Wijzigingen bij een risicovol bedrijf kunnen worden vastgelegd in de omgevingsvergunning (OZHZ afdeling Vergunningen en meldingen) met voorschriften ten aanzien van EV. De beleidsafdeling van de gemeenten van de Hoeksche Waard kan zorgen voor vastleggen van ruimtelijke scheiding in het bestemmingsplan om te voorkomen dat zich in de directe omgeving van een dergelijk bedrijf teveel kwetsbare objecten kunnen vestigen. De reeds aanwezige mensen kunnen worden geïnformeerd over de gevaaraspecten van het bedrijf door risicocommunicatie (afdeling burgers en bestuur, team communicatie) en bovendien kan hun zelfredzaamheid worden verhoogd door advies van de afdeling preventie van de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio en OZHZ kunnen bovendien het risicovolle bedrijf erop wijzen hoe de veiligheid verder kan worden verhoogd.

6.1.1 De veiligheidsketen

In figuur 3 wordt de integrale samenhang bij de aanpak van externe veiligheid schematisch weergegeven door de zogeheten veiligheidsketen.

Figuur 3. De veiligheidsketen.

De veiligheidsketen is een operationeel instrument, dat helder maakt waaruit de optelsom van een mogelijk ongeval met gevaarlijke stoffen bestaat. Het geeft de onderlinge verhouding tussen de betrokkenen, maatregelen en effecten van de verschillende schakels van de keten weer. De beleidsvisie externe veiligheid richt zich hoofdzakelijk op de eerste vier schakels in de veiligheidsketen (proactie tot en met risicocommunicatie).

Bij dit plaatje moeten wij ons afvragen wat de eigen invloed is op de verschillende onderdelen van de veiligheidsketen: de risicobron, de overdracht en de ontvanger. Voor deze analyse worden de spelers in het veld (onder andere overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties) benoemd. Er dient daarbij antwoord te worden gegeven op de vraag wie welke rol heeft in het proces.

6.1.2 Instrumenten

De gemeenten in de Hoeksche Waard hebben een aantal instrumenten tot haar beschikking om invulling te geven aan het externe veiligheidsbeleid. Deze instrumenten kunnen worden verdeeld over de eerste drie stappen van de veiligheidsketen. De gemeentelijke voorbereiding op repressie en nazorg vindt namelijk plaats in het kader van de preparatie. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van beschikbare instrumenten en de plaats ervan in de veiligheidsketen.

Pro- actie	Preventie	Preparatie
Omgevingsvergunningen en handhaving (Wet milieubeheer)		Inbreng Veiligheidsregio
Saneringen (Bevi)		
Besluit routing vervoer gevaarlijke stoffen		Toezicht overheid
Ontheffingen (Wvgs)		
Ruimtelijke plannen en ontheffingen (Wro)		
Gebruiksvergunningen (VR)		
Risico-inventarisatie		
	Bouwbesluit	
		Bereikbaarheidskaart
		Rampenplan (Wrzo)
		Rampenbestrijdingsplan (Wrzo)
Coördinatie, afstemming, (risico)communicatie		
Financiën		

Figuur 4. Instrumenten in relatie tot de veiligheidsketen (niet limitatief)

6.2 Borging EV

6.2.1 Inleiding

De in dit externe veiligheidsbeleid geformuleerde ambities geven richting aan de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan de eigen EV-taken die uitgevoerd worden binnen diverse organisatieonderdelen.

Dankzij het EV-beleid is sprake van een goed afgestemd kader, zodat de verschillende betrokken instanties niet bij ieder besluit een volledig nieuwe afweging en motivering dienen op te nemen. Tevens wordt met dit EV-beleid duidelijkheid gegeven aan burger, bedrijfsleven en medeoverheid. In de onderstaande paragrafen is uitgewerkt hoe uitspraken in deze visie door de gemeente worden geborgd.

6.2.2 Vaststellen externe veiligheidsbeleid

Voorliggend externe veiligheidsbeleid is een ambtelijk gedragen eindconcept. Het externe veiligheidsbeleid dient uiteindelijk bestuurlijk te worden vastgesteld door het College van B&W en door de gemeenteraad. Voorts dient het beleid te zijn geïntegreerd in overig gemeentelijk gerelateerd beleid. Het externe veiligheidsbeleid dient kenbaar te worden gemaakt binnen de organisatie.

Actie 16:

Vaststellen externe veiligheidsbeleid (doorlopen procedures; onder andere. voorleggen College B&W en gemeenteraad). Kenbaar maken binnen gemeentelijke organisatie.

6.2.3 Borging in werkprocessen

De gemeente komt tot goed gemotiveerde besluiten door te regelen dat alle basiskennis aanwezig is om EV-vraagstukken tijdig te signaleren, EV-taken uit te voeren én specialistische zaken door te verwijzen.

In de complexe gemeentelijke organisatie zijn hier vaak meerdere afdelingen en derden bij betrokken, zoals OZHZ en VRZHZ. Om zeker te zijn dat ook in deze complexe organisatorische situatie de afhandeling goed verloopt, dienen de gemeentelijke werkprocedures/-processen te worden geactualiseerd naar aanleiding van het vastgestelde externe veiligheidsbeleid en veranderde gemeentelijke EV-taken:

1. Het toepassen van het externe veiligheidsbeleid in RO-procedures.

Het toetsen aan uitgangspunten en beleidsuitspraken van het externe veiligheidsbeleid in geval van onder andere ontheffingen, bestemmingsplannen, omgevingsvergunningen (onderdeel 'bouw') is onderdeel van de reguliere taken. Dit toetsen moet worden geborgd onder meer door het opstellen en implementeren van werkprocessen. Ten aanzien van de invulling van de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico heeft het bevoegd gezag een zekere beleidsvrijheid (ten aanzien van richtwaarde PR en de aanvaardbaarheid van de hoogte van het groepsrisico). Om tot een goed gemotiveerd besluit te komen en ad-hoc besluiten te vermijden, moet voor de verantwoordingsprocedure een behandelprotocol worden opgesteld.

2. Het toepassen van het externe veiligheidsbeleid in omgevingsvergunningen

Het toetsen aan uitgangspunten en beleidsuitspraken van het externe veiligheidsbeleid in geval van onder andere omgevingsvergunningen (onderdeel 'milieu') is onderdeel van het reguliere takenpakket van OZHZ. Dit gebeurt in goed overleg met de gemeenten van de Hoeksche Waard en de VRZHZ.

De werkwijze en de samenwerking tussen OZHZ, VRZHZ en gemeente moet worden geborgd door het opstellen en implementeren van werkprocessen. Om er zeker van te zijn dat de afhandeling goed verloopt, zal worden gewerkt met een vastgesteld 'behandelprotocol' met vaste, uniforme werkwijzen en overdrachtafspraken.

Een uniforme werkwijze binnen de regio komt de eenduidigheid (onder meer richting burgers en initiatiefnemers) en de kwaliteit van het verantwoordingsproces ten goede.

Het initiatief voor het opstellen van het behandelprotocol zal door OZHZ worden genomen in samenwerking met deelnemende gemeenten.

Actie 17:

Actualisatie gemeentelijke werkprocedures/-processen naar aanleiding van vastgestelde beleidsvisie externe veiligheid:

- *Toepassen EV beleid bij RO procedures inclusief een behandelprotocol voor de verantwoording van het groepsrisico.*
- *Toepassen EV beleid bij omgevingsvergunningen inclusief een behandelprotocol voor de verantwoording van het groepsrisico.*

6.2.4 Borging van maatregelen

In een bestuurlijk besluit kunnen maatregelen worden voorgeschreven die de kans op een ernstig ongeval met gevaarlijke stoffen beperken of de effecten ervan voor de omgeving verminderen.

De operationalisering van dergelijke maatregelen en voorzieningen op grond waarvan het groepsrisico acceptabel wordt geacht moet goed zijn geborgd.

De gemeente geeft op de volgende wijze invulling aan deze borging:

1. In de bij een bestuurlijk besluit behorende voorschriften worden eisen opgenomen waarmee het realiseren van de maatregelen en voorzieningen kan worden afgedwongen.
2. Indien blijkt dat realisatie niet kan worden afgedwongen binnen het besluit zal bij de verantwoording GR geen rekening worden gehouden met de betreffende maatregelen en voorzieningen.
3. Van hetgeen genoemd bij punt 2 kan worden afgeweken als het College van B&W besluit om gebruik te maken van hun mogelijkheid om als bevoegd gezag de uitvoering van de maatregelen en voorzieningen te borgen met een ander daartoe geschikt besluit (bijvoorbeeld privaatrechtelijk besluit).

Actie 18:

Vastleggen werkwijze waarop realisatie van maatregelen op grond waarvan in ruimtelijk besluit of omgevingsvergunning het (toegenomen) groepsrisico acceptabel wordt geacht, wordt geborgd.

6.2.5 Aanpassen handhavingsregimes (RO, Bouw en Brandweer)

Op basis van een indeling van het inrichtingenbestand naar relevantie vanuit de externe veiligheidsoptiek dienen eventueel de bezoekfrequenties aan bedrijven en/of bedrijfsspecifieke handhavingplannen aangepast te worden. Dit geldt voor het bouw-, en gebruiksdeel van de omgevingsvergunningen. Voor milieu is de bezoekfrequentie, waar het bedrijven onder gemeentelijk bevoegd gezag betreft, via het zogenaamde Regionale Uitvoeringsniveau (RUN) al gekoppeld aan de EV-relevantie van het bedrijf.

Actie 19:

Onderzoek of aanpassen handhavingsregime aan nieuwe externe veiligheidsbeleid noodzakelijk is (Wro).

6.2.6 Actualiteit aanvalsplannen en bereikbaarheidskaart

Op basis van een aanvalsplan kan de Veiligheidsregio een juiste inschatting maken van mogelijke aanwezige gevaren en snel inzicht hebben in de indeling van een gebouw of inrichting en in de plaats van een brand en/of slachtoffers. Het aanvalsplan bevat onder andere een bereikbaarheidskaart, informatie over de aanwezige installaties, brandpreventieve voorzieningen, technische voorzieningen zoals liften en trappenhuizen en geeft een overzicht van de omgeving van het gebouw of inrichting. De aanvalsplannen moeten worden geactualiseerd. Ook de kaarten die de bereikbaarheid voor hulpdiensten in de gemeente aangeven moeten worden geactualiseerd.

Actie 20:

Check actualiteit aanvalsplannen en bereikbaarheidskaart en indien nodig aanpassen.

6.2.7 Evalueren en aanpassen uitvoeringsprogramma

Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks herzien. Dit om de voortgang inzichtelijk te maken en de gelden te verantwoorden. Elk jaar worden de doelstellingen beoordeeld op status en voortgang. Mede op basis daarvan wordt het uitvoeringsprogramma aangepast.

Actie 21:

Evalueren en aanpassen uitvoeringsprogramma (1 x evalueren en 1x aanpassen per jaar).

6.3 Overzicht actiepunten

Voor een overzicht van de actiepunten, de prioriteit van uitvoering ervan en de financiering wordt verwezen naar het uitvoeringsprogramma.

7 Referenties

- [1] 'Externe veiligheid in het bestemmingsplan' (RMD, 2006).
- [2] Rapport Oranjewoud.
- [3] Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, VROM & VNG (2003).
- [4] *Handreiking Risicocommunicatie*, Den Haag.
- [5] Ministerie van VROM (2004), *Handreiking verantwoordingsplicht Groepsrisico*, Den Haag.
- [6] Oranjewoud (2006), *Rapport externe veiligheid en het bestemmingsplan. Onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen', in bijzonder de verankering van externe veiligheid in het bestemmingsplan*, Deventer.

Bijlage 1: Begrippenlijst externe veiligheid

Een overzicht van enkele EV-relevante en in de beleidsvisie gebruikte begrippen.

Beperkt kwetsbaar object	<p>Verspreid liggende woningen, kantoorgebouwen, bedrijfsterreinen, hotels en restaurants, winkels, sporthallen, zwembaden, kampeerterrein voor zover deze niet als een kwetsbaar object kan worden aangemerkt.</p> <p><i>Voor de volledige omschrijving wordt verwezen naar Bevi artikel 1 onder B.</i></p>
Bijzondere kwetsbare objecten	<p>Dit begrip is niet gedefinieerd in de externe veiligheid Wet- en regelgeving. Wel wordt het begrip gebruikt bij bestemmingsplannen in relatie tot de externe veiligheid.</p> <p>Een bijzonder kwetsbaar object is een kwetsbaar object dat bestemd is voor mensen die niet (goed) in staat zijn zichzelf in veiligheid te brengen en bescherming te zoeken bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Dit beperkte of afwezige vermogen is het gevolg van geestelijke en of lichamelijke en of ruimtelijke beperkingen.</p> <p>Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kinderdagverblijven.• Ziekenhuizen.• Revalidatiecentra.• Verzorgingstehuizen.• Bejaardentehuizen/ woon-zorgcomplexen.• Psychiatrische inrichtingen.• Gevangenissen/detentie-inrichtingen.• Basisscholen.• Stadions (sommige).
Grenswaarde	<p>Een grenswaarde geeft de waarde aan die op een bepaald tijdstip in ieder geval moet zijn bereikt en in stand moet worden gehouden. Bij grenswaarden hoort de term 'in acht nemen'. Overschrijding van een grenswaarde is niet toegestaan.</p>
Groepsrisico (GR)	<p>Het groepsrisico is de kwantitatieve beschrijving van het risico op een ramp door een zwaar ongeval met een activiteit met gevaarlijke stoffen. Men spreekt van een groepsrisico als er meer dan 10 doden kunnen vallen.</p> <hr/> <p><i>Definitie Bevi art. 1 lid 1: Cumulatieve kansen per jaar dat tenminste 10, 100, 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is</i></p> <hr/>

Invloedsgebied / LC ₀₁	<p>Het gebied rondom een risicobron dat voor de berekening van het groepsrisico relevant wordt geacht. Doorgaans valt deze afstand gelijk aan de 1% letaliteitcontour van de risicobron (LC₀₁). In bepaalde gevallen geldt een andere afstand, bij categoriale inrichtingen wordt dit gebied voorgeschreven door de minister. Voor bijvoorbeeld een LPG-tankstation is deze voorgeschreven afstand 150 meter.</p>
Kwetsbaar object	<p>Onder andere woningen, ziekenhuizen, bejaardentehuizen, verpleegtehuizen, scholen, kinderdagopvang, grote kantoren (bruto vloeroppervlak meer dan 1.500 m²) of grote winkelcomplexen, kampeer- en recreatieterreinen voor verblijf van meer dan 50 personen voor meerdere aaneengesloten dagen.</p> <p><i>Voor de volledige omschrijving wordt verwezen naar Bevi artikel 1 onder I.</i></p>
Oriëntatiewaarde (OW)	<p>De oriëntatiewaarde is een kans betrokken op de omvang van een ramp uitgedrukt in doden. De oriëntatiewaarde is weergegeven als een lijn die de relatie aangeeft tussen de kans en een N-aantal doden. Deze lijn geldt als referentiewaarde voor het groepsrisico. Het streven dient namelijk gericht te zijn om het groepsrisico zo beperkt mogelijk te houden; in elk geval waar mogelijk onder de oriëntatiewaarde.</p> <hr/> <p><i>Oriëntatiewaarde volgens begripsomschrijving Handreiking Verantwoording groepsrisico: Eén van de criteria die betrokken moet worden bij het invulling geven aan de verantwoordingsplicht.</i></p> <hr/>
Plaatsgebonden risico (PR)	<p>"De kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen bij een risicovolle activiteit".</p> <p>Om zeker te stellen dat in de praktijk de overlijdenskans niet boven de norm ligt wordt de overlijdenskans gebaseerd op het volgende gedrag.</p> <ul style="list-style-type: none"> • de burger is onafgebroken op die plaats aanwezig. • de burger is volledig onbeschermt op die plaats. • de burger vertoont gedurende maximaal 30 minuten geen vluchtgedrag als het ongeval plaatsvindt en zoekt geen bescherming als hij aan de effecten komt bloot te staan. <p>De periode waarvan bij de kansberekening wordt uitgegaan is een aanwezigheid op die plaats van één jaar.</p> <hr/> <p><i>Definitie concept Besluit transportroutes externe veiligheid art. 1 lid 1 onderdeel j: Plaatsgebonden risico: risico op een plaats buiten een transportroute, uitgedrukt in een waarde voor de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval op de transportroute waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.</i></p> <hr/>

	<p>Een richtwaarde geeft de waarde aan die op een bepaald tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt en zoveel mogelijk in stand moet worden gehouden. Bij richtwaarden hoort de term 'rekening houden met'; een richtwaarde mag slechts in geval van gewichtige redenen worden overschreden.</p>
Risico	<p>Een begrip waarmee de onzekerheid van een toekomstige situatie over ongewenste uitkomsten of gevolgen wordt aangegeven. Binnen de externe veiligheid drukt risico de onzekerheid uit in kansen op een aantal doden (de ongewenste uitkomst in de toekomst). Bij andere disciplines wordt risico weer op andere wijzen gedefinieerd.</p>
Routeringsverordening/ besluit	<p>De bevoegdheid die de gemeente heeft (op grond van artikel 18 WVGs) om een route vast te stellen binnen de gemeentegrens waarover het verplicht is routeplichtige gevaarlijke stoffen te vervoeren. Alleen door ontheffing kan van de route worden afgeweken (bijvoorbeeld om op een lokale bestemming de stoffen af te leveren of op te halen). De routing moet aansluiten op het vrijgegeven wegennet.</p>
sterftezone 100% (LC ₁₀₀)	<p>Risicobronnen kennen een zone (afstand tot de risicobron) waarbinnen, bij het optreden van catastrofaal bezwijken van de tank of leiding en ontsteking van het uitstromende brandbare gas of vloeistof of vrijkomen van toxische stoffen de overlevingskans nihil is. Deze zone duiden we aan als de 100% sterftezone.</p>
Sterftezone binnen het invloedsgebied	<p>Een zone langs of rond een risicobron die op grond van de aanwezige risico's als veiligheidszone is te bestemmen met als doel het groepsrisico te beperken en de zelfredzaamheid van personen te verhogen.</p>
Veiligheidszone	<p>Een begrip uit de SVBP 2008 (Standaard Vergelijking BestemmingsPlannen). De aanduiding van een gebied (bijvoorbeeld langs een leiding of weg of bedrijf) die op de verbeelding (voorheen plankaart) kan worden weergegeven, waaraan het voorschrift kan worden verbonden bepaalde objecten (of gebruik van de grond) uit te sluiten. Dit is zinvol bij het bestemmen van bijzonder kwetsbare objecten op voldoende afstand van de risicobron. De keuze van de afstand van de veiligheidszone berust op specifieke schade die binnen de zone aan gebouwen kan optreden.</p>

Bijlage 2: Samenstelling werkgroep

Gemeenten Hoeksche Waard

Mr. Drs. A.J. Borgdorff	Burgemeester gemeente Binnenmaas
W.J.L.M. Van Tilborg	Wethouder gemeente Strijen
J.G. van Buuren	Wethouder gemeente Oud-Beijerland
B. Boelhouwers	Wethouder gemeente Cromstrijen
W.F. Reijnierse	Wethouder gemeente Korendijk
P. de Bakker	gemeente Binnenmaas, Milieubeleidsmedewerker gemeente Binnenmaas, Afdeling Ruimte en Samenleving, projectsecretaris beleidvisie EV
A. Brand	gemeente Korendijk, Afdeling Ontwikkeling & Beheer
C. Mooijaart	gemeente Korendijk, Afdeling Dienstverlening
S. Dorst	gemeente Oud-Beijerland, afdeling Beleid & Ontwikkeling, team ruimtelijk beleid
W. Togtema	gemeente Cromstrijen, afdeling heet Taakveld Ruimtelijke Ontwikkeling
S. Duimelaar	gemeente Strijen, afdeling Bestuursondersteuning, Openbare Orde en Veiligheid, horeca en rampenbestrijding
J. Staal	gemeente Binnenmaas, risicobeheersing en bevolkingszorg, team Risicobeheersing & Veiligheid
A. Rotscheid	gemeente Strijen, afdeling Ruimtelijke Ordening, Wonen en Milieu, Ruimtelijke Ordening
P. Gruijthuijsen	Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, Specialist Expertise & Advies
C.A.E. Tromp	Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, projectleiding
I.G.W.M. Kuppen:	Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, projectleiding

Bijlage 3: Juridisch kader

Externe veiligheid is relevant bij risicovolle inrichtingen, ruimtelijke ordeningsbesluiten en het transport van risicovolle stoffen. Deze bijlage geeft antwoord op de vraag welke wet- en regelgeving er per onderdeel van toepassing is.

Inrichtingen

In 2004 is het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi) in werking getreden. Hierin zijn risiconormen voor de externe veiligheid met betrekking tot bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor een risicovolle inrichting moet de Wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid in acht worden genomen. De omgevingsvergunningen met betrekking tot externe veiligheid zijn (artikel 4 Bevi):

- Oprichtingsvergunningen (artikel 2.1, eerste lid, onder e, onder 1°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).
- Een verandering die nadelige gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico (artikel 2.1, eerste lid, onder e, onder 2°, en 2.6 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).
- Het nemen van een besluit als bedoeld in artikel 2.30 of artikel 2.31 van de Wet algemene bepalingen rekening worden gehouden met het Bevi.

Het betreft alleen vergunningen voor de volgende inrichtingen (artikel 2 Bevi):

- Een inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is.
- Een inrichting die bestemd is voor de opslag in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van het Besluit risico's zware ongevallen 1999, waar gevaarlijke stoffen als bedoeld in bijlage I van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 worden opgeslagen in hoeveelheden groter dan de in kolom 2 van de delen 1 onderscheidenlijk 2 van bijlage I van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 genoemde hoeveelheden.
- Een door Onze Minister bij regeling aangewezen spoorwegemplacement dat gebruikt wordt voor het rangeren van wagons met gevaarlijke stoffen.
- Andere door Onze Minister bij regeling aangewezen categorieën van inrichtingen dan de inrichtingen, bedoeld in de onderdelen a tot en met c, waarvan het plaatsgebonden risico, berekend volgens bij die regeling gestelde regels, hoger is of kan zijn dan 10^{-6} per jaar, niet zijnde inrichtingen waarvoor regels gelden krachtens artikel 8.40 van de Wet.
- Een LPG-tankstation als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit LPG-tankstations milieubeheer.
- Een inrichting waar verpakte gevaarlijke afvalstoffen, of verpakte gevaarlijke stoffen, niet zijnde nitraathoudende kunstmeststoffen, worden opgeslagen in een hoeveelheid van meer dan 10 000 kg per opslagvoorziening, niet zijnde een inrichting als bedoeld in onderdeel a of d, indien
- 1° brandbare gevaarlijke stoffen met fluor-, chloor-, stikstof- of zwavelhoudende verbindingen worden opgeslagen, of
- 2° binnen een opslagvoorziening zowel brandbare gevaarlijke stoffen als gevaarlijke stoffen met fluor-, chloor-, stikstof- of zwavelhoudende verbindingen worden opgeslagen.
- Een inrichting waarin een koel- of vriesinstallatie aanwezig is met een inhoud van meer dan 1500 kilogram ammoniak, niet zijnde een inrichting als bedoeld in onderdeel a of d, en
- Door Onze Minister bij regeling aangewezen categorieën van inrichtingen, waarvan het plaatsgebonden risico hoger is of kan zijn dan 10^{-6} per jaar en waarvoor bij die regeling afstanden tot al dan niet geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten zijn vastgesteld, niet zijnde inrichtingen waarvoor regels gelden krachtens artikel 8.40 van de Wet.

De volgende inrichtingen zijn uitgezonderd (artikel 3 Bevi):

- Inrichtingen voor het uitsluitend of in hoofdzaak opslaan of bewerken van vuurwerk (inclusief pyrotechnische artikelen).
- Inrichtingen voor het opslaan of bewerken van munitie, ontplofbare stoffen of met ontplofbare stoffen geladen voorwerpen (niet zijnde vuurwerk), tenzij het Brzo van toepassing is.

Ruimtelijke ordening

Op het gebied van ruimtelijke ordening speelt externe veiligheid een rol indien binnen de grenzen van het plangebied zich een risicovolle inrichting dan wel een transportlijn bevindt.

Het gaat hierbij om de volgende procedures:

- Vaststelling van een bestemmingsplan dan wel de verlenging van de geldigheidsduur van een bestemmingsplan (artikelen 3.1, eerste tot en met derde lid).
- Het met in achtneming van de planregels van een bestemmingsplan: (1) wijzigen van de grenzen van dat plan (2) dan wel in het geval dat in een bestemmingsplan is bepaald uitwerken van dat plan, (3) of ten aanzien van in het bestemmingsplan genoemde onderwerpen stellen van nadere eisen (art. 3.6, eerste lid).
- Vaststellen van een Provinciaal inpassingsplan (artikel 3.36, eerste lid Wro) of een Rijksinpassingsplan (artikel 3.28 Wro).
- Bij een aanwijzing van de provincie (4.2, eerste lid Wro) of een aanwijzing van het Rijk (4.4, eerste lid, onder a, Wro).
- Bij het verlenen van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2° of 3°, of tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken dan wel krachtens artikel 11 van de Woningwet van de bouwverordening wordt afgeweken, op grond waarvan de bouw of vestiging van kwetsbare objecten wordt toegelaten.
- Een bestemmingsplan (artikel 3.1 Wro) mag niet worden vastgesteld voor zover het bestemmingsplan de bouw of vestiging van kwetsbare objecten of beperkt kwetsbare objecten toelaat ten aanzien waarvan niet wordt voldaan aan de grenswaarde of de afstanden, bedoeld in het eerste lid, onderscheidenlijk onvoldoende rekening wordt gehouden met de richtwaarde of de afstanden, bedoeld in het tweede lid.
- Een besluit als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Tracéwet, voor zover dat besluit betrekking heeft op de aanleg of wijziging van een hoofdweg of landelijke railweg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdelen c en d, van die Wet.

Verkeer en vervoer

Rijk, provincie en gemeente kunnen besluiten nemen die getoetst moeten worden op externe veiligheid. Het gaat om:

- MER procedures als gevolg van de Wet milieubeheer in verband met aanleg van wegen en buisleidingen;
- Een besluit op grond van de Tracéwet.
- Vervoersbesluit op grond van een verordening vanwege een provincie, gemeente of waterschap.
- Een besluit op grond van de Spoorwegwet.
- Wet vervoer gevaarlijke stoffen in het kader van de vaststelling van een routing voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.
- Mijnbouwbesluit: artikel 94 en 95 in verband met de vergunning voor het aanleggen van een pijpleiding.
- Bij het verlenen van een vergunning op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wabo in verband met de nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van goederen van en naar de inrichting (in de onmiddellijke omgeving van de inrichting).

Veiligheidsregio als wettelijke adviseur

Bij besluitvorming op het gebied van milieu of ruimtelijke ordening zoals hierboven bedoeld dient de regionale brandweer in de gelegenheid gesteld te worden om advies uit te brengen. De adviestaak van de regionale brandweer is vastgelegd in respectievelijk artikel 12, lid 3 en artikel 13, lid 3 Bevi. In het advies dient de regionale brandweer zich te richten op de verantwoording van het groepsrisico en de mogelijkheden tot voorbereiding op bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval, inclusief de zelfredzaamheid.

Inzake besluitvorming op grond van de Nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (RNVGS) is het nog niet verplicht maar zeer wenselijk dat de regionale brandweer in de gelegenheid gesteld wordt om advies uit te brengen.

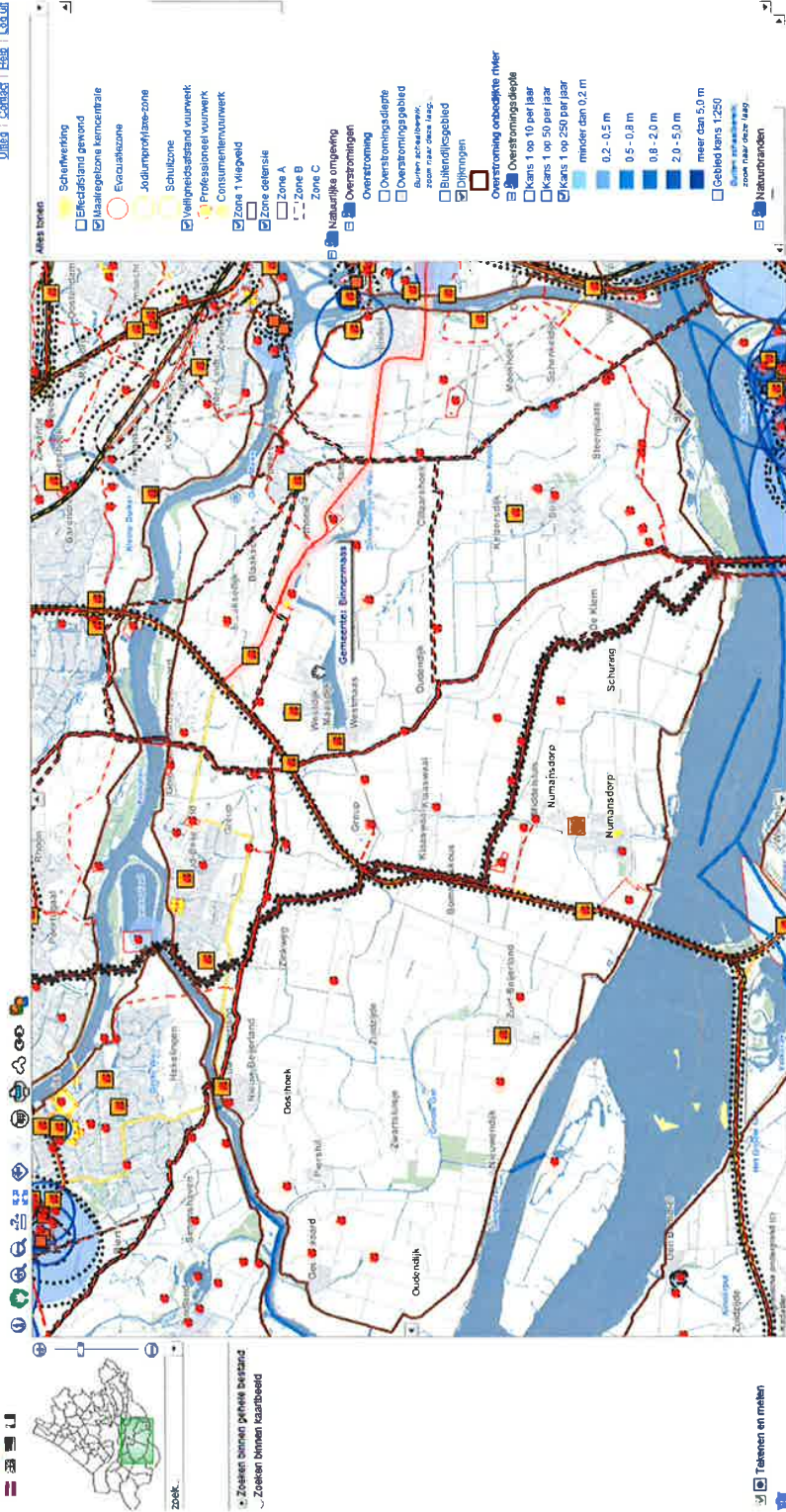
De brandweer baseert haar advies op de volgende wetgeving:

- Brandweerwet 1985.
- Wet rampen en zware ongevallen.
- Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding.

Bijlage 4: Risicokaart Hoeksche Waard

Risicokaart professionele gebruiker

- Schuifwaling
- Effectiviteit gebouwd
- Historische kerncentrale
- Evaluatiezone
- Jodiumprofielzone
- Schilzone
- Veiligheidsafstand suwwek
- Predispositiesuwwerk
- Consumentenruwwerk
- Zone 1 vliegveld
- Zone centrale
- Zone A
- Zone B
- Zone C
- Natuurlijk omgeving
- Overstromingen
- Overstroming
- Overstromingsdijpte
- Overstromingsgebied
- Buiten schuifwaling, zone naar deze laag.
- Buitengebied
- Dijkverhoging
- Overstroming oobedekte rivier
- Overstromingsdijpte
- Kans 1 op 10 per jaar
- Kans 1 op 50 per jaar
- Kans 1 op 250 per jaar
- minder dan 0,2 m
- 0,2 - 0,5 m
- 0,5 - 0,8 m
- 0,8 - 2,0 m
- 2,0 - 5,0 m
- meer dan 5,0 m
- Gebied kans 1,250
- Buiten schuifwaling, zone naar deze laag.
- Naturbranden

Zoeken binnen pijpik bestand
 Zoeken binnen kaartbeeld

Zoek:

Tekenen en meten

De risicokaart toont actuele vastgestelde informatie over risico's. [BRIJ.NL](#) voor meer informatie.

Bijlage 5: Lijst van risicovolle bedrijven (status: november 2014)

RRGS ID	Naam inrichting	Straatnaam	Huisnr	Postcode	Plaats	Bevoegd gezag
10070	A.J. van der Veer	Sportlaan	5	3297TG	Puttershoek	BINNENMAAS
10460	A.P. Maasdam	Boendersweg	46	3295LB	's-Gravendeel	BINNENMAAS
10089	B.V. BEM	Westdijk	62	3274KG	Heinenoord	BINNENMAAS
22920	Cafe restaurant Binnenmaas	Vrouwehuysjesweg	1A	3271LX	Mijnsheerenland	BINNENMAAS
10086	DGV Exploitatie Texaco Mijnsheerenland	Blaakseweg	3	3271LS	Mijnsheerenland	BINNENMAAS
6138	Friesland Campina	Lageweg	4	3299AL	Maasdam	ZUID-HOLLAND
17314	H.K. Biesheuvel	Dorpsstraat	63	3274BC	Heinenoord	BINNENMAAS
10452	H.T. Scheele	Eerste Kruisweg	15A	3295LG	's-Gravendeel	BINNENMAAS
23056	Klompse Agri	Stougesdijk	168A	3271KG	Mijnsheerenland	BINNENMAAS
10884	Loonwerk en Handelsbedrijf Gebr. Herweijer vof	Tweede Kruisweg	2	3295LK	's-Gravendeel	BINNENMAAS
22064	Maatschap Boer	Zurddijk	18	3299LS	Maasdam	BINNENMAAS
16886	Maatschap J. en L.A Herweijer-Van der Giessen	Polderdijk	31	3299LL	Maasdam	BINNENMAAS
22811	Mts. J. en A.H. Koster	Mollekade	26A	3274LP	Heinenoord	BINNENMAAS
10376	N.V. Nederlandse Gasunie	Maasweg	5A	3271LH	Mijnsheerenland	BINNENMAAS
16024	Nederlandse gasunie N.V.	Prins Bernhardslaan	7A	3297CB	Puttershoek	BINNENMAAS
10475	Opvangcentrum 's-Gravendeel	Kilweg	41A	3295KC	's-Gravendeel	BINNENMAAS
11622	OT-Holding	Stougesdijk	149A	3271KB	Mijnsheerenland	BINNENMAAS
10779	PKF B.V.	Sluisedijk	8	3274BM	Heinenoord	BINNENMAAS
14777	REEDIJK 1	Buijensweg	2B	3271LE	Mijnsheerenland	EL&I
11957	Servicestation Reedijk B.V.	Raadhuyslaan	48	3271BT	Mijnsheerenland	BINNENMAAS
10338	Stedin	Viltweg	9	3295KT	's-Gravendeel	BINNENMAAS
10067	Texaco Tankstation Westmaas	Maasweg	1C	3271LH	Mijnsheerenland	BINNENMAAS
10142	Van Iperen B.V.	Smidsweg	24A	3273LK	Westmaas	BINNENMAAS
23535	A. van der Eijk en Zonen Benthuisen BV	Lange Boomweg	10	3281KG	Numansdorp	CROMSTRIJEN
22053	Agrikamp	Lange Blesakkersweg	11	3281NA	Numansdorp	CROMSTRIJEN
10090	Autoholding Numansdorp BV	Burg de Zeeuwstraat	130	3281AL	Numansdorp	CROMSTRIJEN
18059	Camping 't Volgerland	Volgerlandseweg	12a	3281KV	Numansdorp	CROMSTRIJEN
22843	Cooperatief Koelhuis Numansdorp B.A.	Groene Kruisweg	8	3281KB	Numansdorp	CROMSTRIJEN

16527	Golfclub Cromstrijen	Veerweg	26	3281LX	Numansdorp	CROMSTRIJEN
10355	H.P. de Bruyne	Middelsluissedijk OZ	37	3281LC	Numansdorp	CROMSTRIJEN
11653	J.A.P. Bogaards B.V. CZAV	Lange Blesakkersweg	3	3281NA	Numansdorp	CROMSTRIJEN
22800	M.B. van den Hoek-Reedijk	Boomdijk	10a	3286LE	Klaaswaal	CROMSTRIJEN
10393	Nederlandse Gasunie N.V.	Rijksstraatweg	74a	3281LW	Numansdorp	CROMSTRIJEN
23046	NUMANSDORP	Kloostersweg	5	3286LJ	Klaaswaal	EL&
22062	P.H. Boer	Smitsweg	3	3286LC	Klaaswaal	CROMSTRIJEN
14702	Shell Nederland Chemie BV	Kreupeleweg	49	3286BB	Klaaswaal	CROMSTRIJEN
10069	Shell station "Buttervliet"	Molendijk	12b	3281LT	Numansdorp	CROMSTRIJEN
10392	Sportfondsen-Cromstrijen N.V.	Nassastraat	2	3281BV	Numansdorp	CROMSTRIJEN
10385	Zwembad 't Centrum	Kerkstraat	5	3286AK	Klaaswaal	CROMSTRIJEN
20924	A.A. van der Heiden	Spuiweg	3	3265AG	Piershil	KORENDIJK
21078	Agpro Onions B.V.	Molendijk	81A	3284LG	Zuid-Beijerland	KORENDIJK
10011	Autobedrijf G.J. van der Velde	Ridder van Dorplaan	3A	3284AT	Zuid-Beijerland	KORENDIJK
15053	Coornidijk Exploitiemaatschappij B.V.	Noordweg	1A	3267BB	Goudswaard	KORENDIJK
10128	Exploitiatiebedrijf J.L. van Driel B.V.	Vaartweg	13	3267LT	Goudswaard	KORENDIJK
11920	Kleinjan's Aardappelhandel B.V.	Zuidoordseweg	6	3267LW	Goudswaard	KORENDIJK
23434	Koelhuis Zuid-Beijerland	Oranjeweg	56	3284KT	Zuid-Beijerland	KORENDIJK
23423	Loonbedrijf Blaak	Schoutsdijk	3	3284LR	Zuid-Beijerland	KORENDIJK
16855	Nederlandse Gasunie N.V.	Nijverheidstraat	2	3264XL	Nieuw-Beijerland	KORENDIJK
10033	Tankstation B.L.P. Nobel	Buitenom	1	3264TK	Nieuw-Beijerland	KORENDIJK
18071	Vereniging Natuurmonumenten	Tiengemeten	1	3284BE	Zuid-Beijerland	KORENDIJK
10119	Automobilbedrijf Bosman (Texaco)	Randweg	15A	3263RA	Oud-Beijerland	oud-Beijerland
10491	Beto B.V.	Jan van den				
22847	Maatschap Monster	Heijdenstraat	32	3261LE	Oud-Beijerland	oud-Beijerland
10424	N.V. Nederlandse Gasunie	Vuurbaken	2	3262LJ	Oud-Beijerland	oud-Beijerland
22472		Kwakscheweg	9A	3261LG	Oud-Beijerland	oud-Beijerland
		Jan van den				
		Heijdenstraat	48	3261LE	Oud-Beijerland	oud-Beijerland
10433	Optisport Oud-Beijerland De Boogerd	Hortensiastraat	5	3261BG	Oud-Beijerland	oud-Beijerland
14759	oud-Beijerland ZUID 1	LANGEWEG	31A	oud	Oud-Beijerland	EL&

23562	Romaco B.V.	Edisonstraat	11	3261LD	Oud-Beijerland	oud-beijerland
10479	A.J.P. Vijverberg	Kooilandsedijk	35a	3291LG	Strijen	Strijen
10040	Argos Service Station BV	Trambaan	49	3291CM	Strijen	Strijen
10472	C. Schelling	Kooilandsedijk	20	3291LG	Strijen	Strijen
15861	Caravanpark Bonaventura	Oud Bonaventurasedijk	76a	3291CL	Strijen	Strijen
10321	Coöperatieve Aan- en verkoopvereniging UA (CZAV)	Strijensedijk	8a	3293LB	Mookhoek	Strijen
14287	D. Steenwijk CV	Land van Esseweg	4b	3291LJ	Strijen	Strijen
10451	Fa. A. Troost en Zonen	Hoekseweg	3a	3291LE	Strijen	Strijen
10506	Laco Strijen B.V. (Sportcentrum Apollo)	Sportlaan	4a	3291TN	Strijen	Strijen
10659	Mts C. en K. Oudijk	Land van Esseweg	4a	3291LJ	Strijen	Strijen
11090	Mts. C en G Oudijk	Schenkeldijk	83a	3291EP	Strijen	Strijen
16845	O.P.G. de Visser	Land van Esseweg	6a	3291LJ	Strijen	Strijen
16267	W.C.H. Fahrner (Jolse B.V.)	Widervangseweg	1a	3291EX	Strijen	Strijen

Bijlage 6: Ruimtelijke plannen waar EV een rol speelt (status november 2014)

Binnenmaas

s-Gravendeel	woningbouw
Tuinzicht	
Klein Koninkrijk	
Tankstation Kiltunnelweg	Verplaatsen tankstation
Aanpak Mijlpolder	herstructurering bedrijventerrein
Heinoord	realisatie bedrijvenpark
Bedrijvenpark Hoeksche Waard	herstructurering en uitbreiding bestaande terrein
Reedijk	
Mijnsherenland	
Maasdam	
Puttershoek	
Herontwikkeling Suikerfabriek	Toekomstbepaling/visievorming voor het terrein
Plan Rustenburg	Woningbouw en gehandicaptenzorg
Visie Schouteneinde	Visiedocument (afgerond) en eventueel woningbouw
Wijk van je leven' en 'TAS'	Realisering Wijk van je Leven (WWZ, Profila Zorg, Woningbouw, kinderopvang) en visievorming TAS (sport en leisure en gezondheidscentrum)
Plan Posthoorn – Schouteneinde	Woningbouw – stedenbouwkundig plan wordt opgesteld
Westmaas	
Van Koetsveldlaan strategisch project	Gecombineerd wonen+ (brede) school
Pesanthof	herstructurering woningbouw

Cromstrijen

Numansdorp	
Bestemmingsplan Numansdorp Zuid	Plan in ontwikkeling

Korendijk

Goudswaard	
Plershil	
Swaneblake	Ontwikkeling recreatiewoningen met zorg
Zuid-Beijerland	
Hitertse Kade	Ontwikkeling woningen en recreatiegebied
Nieuw-Beijerland	

Oud-Beijerland

Rembrandt	
kavel Poortwijk 3 (naast Multifunctionele school)	Woonzorgcentrum: is al onderzocht en geland in bestemmingsplan Tijdelijke huisvesting op
Stougiesdijk-Noord dorpsentree	nieuw tankstation (binnen 5 jaar)

Stougesdijk-Oost- langs de N217	in de verre toekomst mogelijk nieuwbouw van deels woningen en deels bedrijven
Hoogerwerf-Oost- langs de Kwakscheweg	het bedrijventerrein verder uitgebreid en op een strook langs de boezem komen woningen op vrij kavels
Spuijpark	wordt verder ontwikkeld waarbij mogelijk de DOW-leiding op EV gebied een rol zal spelen

Verder hebben we nog wel meer projecten maar de verwachting is dat EV daar geen rol bij speelt.

Strijen

Geen ruimtelijke plannen waar EV een rol speelt	
---	--